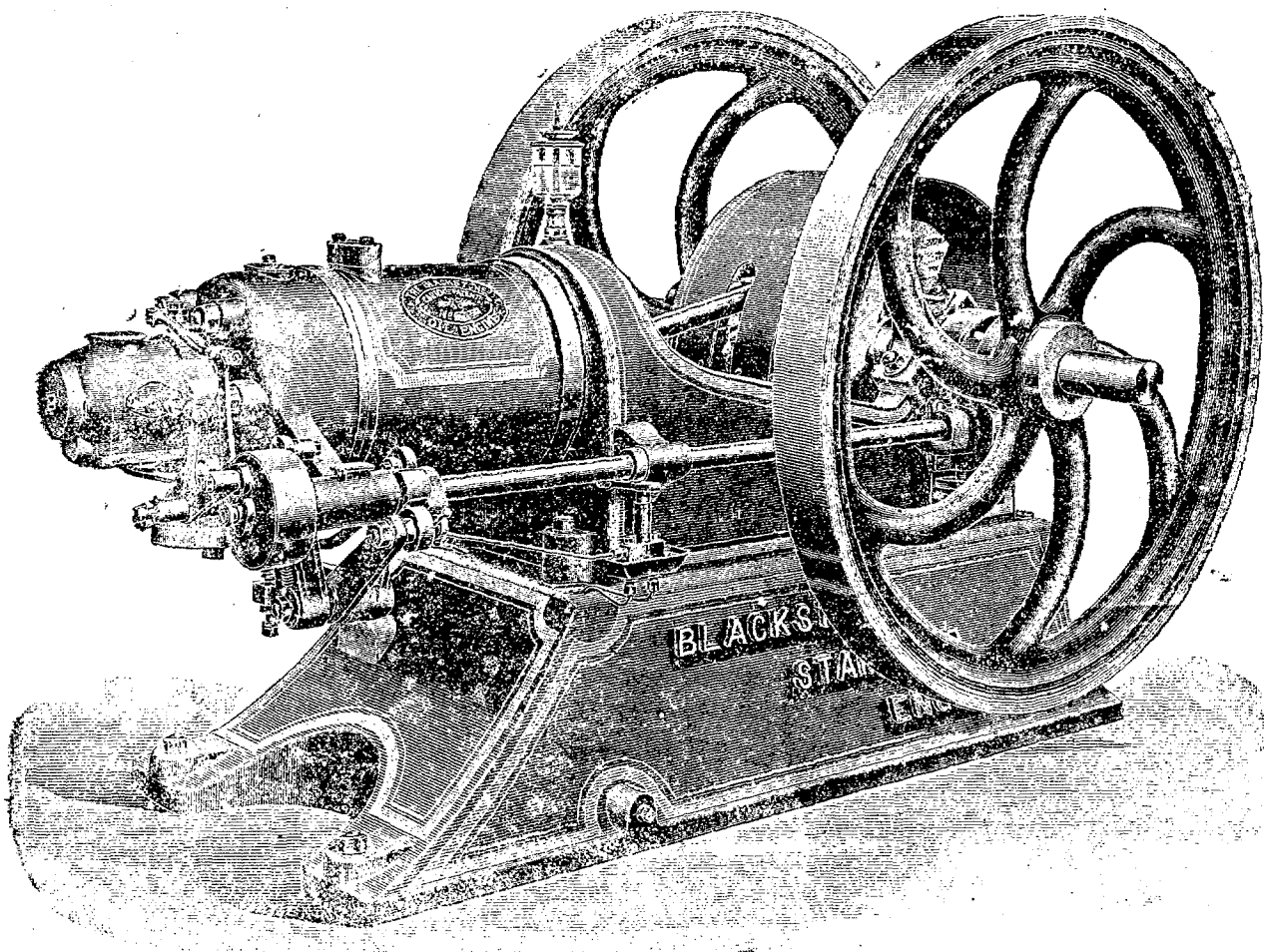

309822

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VO. 6. చెన్న పట్టణము 1920 వ సం॥రం జనవరినెల 22 వ తేది గురువారము NO. 242
సంపుటము. ౬ సిద్ధార్థి వామనం వత్సర మాఖమాస శుద్ధ ద్వితీయ ౨. సంచిక ౨౪౨

బ్లాక్ స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

కీరపదార్థాలు, క్రూప ఆయిలు మున్నగు చమురుల నుకయోగించి నడిచేయుచుండు తక్కువ యేయ
బడినవి.

ఈ రాజధానిలో అనేకమైన బ్లాక్ స్టోను ఇంజనులు వనిచేయుచున్నవి. రాజనాథులకు మంచి
తృప్తినిచ్చినవి. పూర్తియైన వినియోగమునకు ధరలకును నేడే మాకు వ్రాయుడు.

నోలు వివరములు:

సర్వార్థము సన్ను డి కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్.

1806

ఇంజనీయర్లు

నెం. ౪, సెకండులైను బీచ్, మదరాసు.

బొంబాయి. వెజనాడ, లాహోరు, కలకత్తా.

అమృతాంజనము

తలనొప్పలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది.
ఇతర వివిధమైన నొప్పలను కూడ
మా అమృతాంజనమును వాడి
సంతమానమున నయమగును.

మలభ వెల 0-10-0 అణాలు.

మోహినితైలము రు 0-12-0
తామర తైలము 0-6-0
దంతచూర్ణము 0-2-0

అమృతాంజనం శిపో,
6, తంబులెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఆంధ్ర దినపత్రిక చందా.

12 మాసములకు	18-0-0
6 మాసములకు	9-0-0
3 మాసములకు	4-8-0
1 మాసములకు	1-8-0

ఆంధ్ర వారపత్రిక చందా

12 మాసములకు	౬-0-0
-------------	-------

"ఆంధ్రపత్రిక" పోస్టుబాక్సు నెం 212 మదరాసు.

160 పుటల పుస్తకము.

ఆరోగ్యమున కార్హములను
కావలసిన కొన్ని నియమములు
నుచున్నది. ఈ పుస్తకమున
కావలసినవి వివరింపబడినవి.
మొదలగునవి ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము
సేయుచును. పోస్టుబాక్సు నెం. 212
మదరాసు. ప్రతికొంతమున.

వైద్యశాస్త్ర మనోరంజనం పుస్తకము,
అంధ వాత వ్యాధి, 1806 మదరాసు.

అన్ని భాషలలో దొరుకును.
రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,
(1706) 27, చీనాబజారు, మదరాసు.

ఆనంత్రి వెంకటరత్నం.

కృష్ణానందల సభలు.

అయ్యో, గత ఏప్రిల్ నెలలో కొవ్వొత్తలను జరిగిన కృష్ణానందల సభలో ఈసారి సభలు దీనితాలాకాలో జరుపుటకు ఆహ్వానింపబడినందున, ఆహ్వానసంఘముల శివ రతి కనులు జరుపుటగాను ఈ నెల 18-వ తేది సాయంత్రం 2 గంటలకు 'వేదశాస్త్ర'లో నాగ సభ జరుగును. సభాధిమానులగు దీని తాలాకా వాస్తవ్యులైన విచ్చేయ ప్రార్థించుచున్నాను.

కొ|| శివరామ కృష్ణారావు.

చాదరి మహాజనసభ

అయ్యో, 'చతుర్వేద చక్రవర్తి' యగు సరస్వతి స్వామివారి యాధిపత్యము క్రింద జరిగిన సభను గూర్చి కొన్ని విషయాలు ముచ్చటించవలసియున్నది. (బ్రాహ్మణాండము) అత్యుత్తమము వైమనోదయము మా భాగ్యంశములై కమ్మ మహాజనల పీఠములందు గొలుపుచున్నవి. వేదకాలము నుండి విద్యాబుద్ధుల గ్రేటరు లీలాటికి మన కమ్మక్షత్రియుల మనఃశమలములందు నామగ్రేసరులైరి. స్వార్థత్వాగదిగని గణించులందు మార్గదర్శకత్వము లైరి తలకాదిపీఠుల అధ్యవసించిన కులము మన 'చతుర్వేద చక్రవర్తి' యాధిపత్యమునందు 'వక్షిం భయ'లలో నిండియున్నది.

చాదరిల్లెలు సోదశత్వము విడిచి వరనిందకేముట విశ్రాంతిగాక కక వారి ప్రసంగములు విన్న తదితరవారుల కెల్లరకు మనంబులు కలకలజేయి చున్నవి. తరు గృహము నందు బ్రాహ్మణులు తమ్ము దానముని పిలువగా తమ కిల్లి దండ్రుల డెట్టారకుండిరి. అతిభక్తార్థములందు 'వా' యను వదనాచారము మన కృష్ణానందలచాదరి తాతగా డెట్టారకుండిరి అన్యాయముగ ప్రస్తుతము దోషాదోషబ్రాహ్మణులవై కేముటకు 'జ్యోతి' సంకేతము లగు కృష్ణానందలచాదరి గారికి కార్య సంభవగుణము కాబోలు.

బ్రాహ్మణులు చాదరిలకు దానులన్న - చాదరిలకు మంచులను మూలలనలేదా. మూలను నీచముగాఁ జూచుట తేదా. బ్రాహ్మణులు మియం దెంతకొరముగా ప్రవర్తించి యంతకంటె యధికముగా మూలములందు మియం ప్రవర్తించి యున్నారె. కావున నిప్పుడు వాక్పర్యాయములై పర నిందకేముట కృష్ణానందలచాదరిగారి 'జ్యోతి' మంత్రముకే కాక కమ్మమహాజన క్షత్రియ తేజోద్భవమునకు మూలకారణుండగు యా 'చతుర్వేద చక్రవర్తి' గారి ప్రవర్తనమునకు కలకలము తెచ్చుచున్నది. బ్రాహ్మణేంద్రుడైన కృష్ణానందలచాదరి గారు జ్యోతియును నుపయోగించిన వదంబు జూడ నెడల మండుచున్నది. స్వామిలవారు పఠించిన వేదాంతమందు పనింద ముఖ్యకారణ మేమో. 'తక్కువ' వారిని గౌరవముగా జూచి తరువాత బ్రాహ్మణాధిపాదముల జేయుదు. తమ 'క్షత్రియ'త్వమున కేమియు భంగము కలుగను.

ఆర్. సుబ్బారెడ్డి

తిరువూరుతాలూకా రైతు.

అయ్యో, మాతిరువూరుతాలూకా రైతుల దైవస్థితిని పరీక్షించు విద్యాధిపతి తేవ్వనకు గాన్పించుట లేదు. రైతుల శ్రేయోభిలాషతగలుగు మాతాలూకాయందు పరపతిసంఘముగాని రైతులసంఘముగాని విద్యావిహితవలన బయలుదేరియుండలేదు. మొత్తముమీద రైతులందు సామాకారుల జేతులందు బుక్కాఫరీసు లగుచున్నారనుటయు దరికరమౌక్తికము. విద్యాధిపతిలా! దీనికి ఉదాహరణముగా నొకచిన్న వార్త వినుడు. రైతు తనచెంతకన్న భవము సామాకారులకు నూటికి రు 0-4-0 కడ్డీ చొప్పున అప్పిచ్చి తమ భాగ్యమునకు తరువాత తమకు వారల దగ్గఱకుంచియే తవ్వకానునకు భాగ్యమును తెచ్చుకొని సంవత్సరముకే కష్టించి వండించిన కంటయంతయు వారలకు భారవోయియును. విద్యా విహితవలన గలిగిన యాదింత మో రెవ్వడయినను విని యున్నారా? ఇట్టి వెక్కిరియపుటే రైతు మోసపోవుచున్నాడు. ఒకటి రెండు గ్రామములు తప్ప మాతాలూకాయంతయు జమిందారుల వాస్తవ్యులై యున్నను ఒక్క జమిందారుడే యిట్టి రయతుల స్థితిని లోపగింప ప్రయత్నింపకుండుట దురదృష్టముగాక మరేమని వాకోనలయును. ఇట్టి మార్తెలు బాగుకడున డెట్టి? సర్వమును నాథారభూతులయిన రైతుల నేటికాలమున తమ వాస్తవ్యులలో పండించిన కంట తమ రుణభరించుటకు పిలువకే ఒక్కభూతిభోజనముతో ప్రేమలు మార్చుకొని జీవనము చేయుచున్నార. రైతులభూములన్ని

యు! సామాకారులవరము చేయవలయు ఆసామాకారులచెంత పాతెగారులుగా మారుచున్నార. ఇంక కొంతకాలమునకు రయతునకు భూమికి నెట్టి సంబంధమును లేక రయతులెల్లరు మాతెరులుగాను సామాకారులెల్లరు భూభామందులుగాను మారుట సత్యము. ఇంకను మార్తెలు కష్టనిష్ఠురములను వై వాకివలన రైతు లనుభవించు నిష్పాదములు మాతాలూకాయం దుండి కొంతకాలము పరిక్షించిన గాని మహాభూములు కానేరవు. కృష్ణాజిల్లా రైతుసంఘమువారు మాతాలూకాపై దృష్టిపరచి నిరక్షులైన తమ స్వసాధనము దీనివల్ల బరికీతులైన కార్యదర్శిగారైన కామారి వేంకటాచలపతియ్యగారు మాతాలూకా నామము ఒకసారియైన రైతుసభయం దుచ్చరించెట్లు తెలియరాదు. సాటి పీఠ దీపస్థితిని జూడక తమ యభివృద్ధికే వాటువడిన జీవాభిమానమును బోధ కానేరదు. గంపలగుడెం.

పేట బావయ్య.

నెల్లూరు కంట్రోలు

అయ్యో, నెల్లూరునుండి బియ్యము ఇతర జిల్లాలకు ఎగుమతి కావలయునను ప్రభావంభవుడగు నెల్లూరునుండలపు కలెక్టరు నడింగుడిగారు రంగూరుబియ్యము తెప్పించి అమ్మించుటచేతను తెల్లబియ్యము బజారులో రూపాయకు షూమారు 8 1/2, 8 1/2 కేంద్ర యుచ్చుటయే గాక ధరలు ఇంతకన్న తక్కువగాను కష్టమైన. ఇతలో ఎల్లూరు, కడప, కర్నూలు, అనంతపురం, జిల్లాలకు, బియ్యపు ఎగుమతికి వాగెను. కష్టమయ్యేముట నలనను రంగూరు బియ్యము రావను అభి ప్రాయములోను వర్తకులు గ్రామములవెంట తిరిగి మొలకొలు జలు ప్రార్థిభాగ్యము పుట్టి 1-కి 150-152 రూపాయల జరకును, కేసరి భాగ్యము పుట్టి 1-కి షూమారు 115-120 రూపాయలవరకును ధరలు పెంచి ఒక్కొక్క వర్తకును 100, 150, 200 పుట్టు కొనుగోలు చేయుటయే గాక ఇంకను మైసోరుని ప్రోత్సాహము మొలకొలుకును పుట్టి 1-కి షూమారు 180 రూపాయలవరకును ఒప్పందములు చేసికొని అధ్యాప్తులు చెల్లించుచున్నార. నెల్లూరులో ప్రస్తుతము తెల్లబియ్యము రూపాయకు 8 1/2 ఎచ్చబియ్యము 4 1/2 ఇచ్చుచున్నాడు. ఇంక ఈ సంవత్సరము కొంతకాలమునకు ప్రోత్సాహమునకు ఇంతలానే ధరలకు ఒప్పందములు చేసికొని అధ్యాప్తులు చెల్లించుచున్నపుడు యందు ఇంక ఇంక ఎంత జాప్తిధరలకు క్రియంపవలయు నని యద్దేశమో యోచించ వలసియున్నది. ఎల్లూరు, అనంతపురం, కడప, కర్నూలుజిల్లాల వారు ఇప్పటికి షూమారు 20 దినములనుండి షూమారు 56 వేల బస్తాలు బియ్యమునకు కొనుగోలుచేసి బస్తా 1-కి షూమారు ఎనిమిది అణాలవరకు పుయివేటు ఖచ్చును నెట్లొకొను రైల్వే కాగెనులకు కష్టముమీద సంపాదించుకొనుచు తమ జిల్లాలకు ఎగుమతి చేసికొనుచున్నారు. ఇట్లే ఇంకొక నెల దినములు జరిగినచో నెల్లూరు జిల్లాలోని భాగ్యము ఖాళియై రూపాయకు 2 కేంద్ర బియ్యము ఇచ్చుచున్న గాక చాలనుండి బీరజనులు వికరజీవు లగుటయు చాల తగవులు సంభవించుటయు జరుగును. నెల్లూరు నుండలములో 9 తాలూకాలు గలవు అందు కొవ్వూరు నెల్లూరు తాలూకాలలో మాత్రము పరివ్రేస సాగుబడి చేయవలయు. పంటలు సమృద్ధిగ వండినే గాని ఈ రెండు తాలూకాలలో పండుభాగ్యము జిల్లాకంఠకు చాలవు నెల్లూరు జిల్లాలోని పరివ్రేసనకు ఆధారముగ వెన్నా నది కృష్ణాదిగలి తీరనదికాదు. కృష్ణాజిల్లాలోనై నెల్లూరు జిల్లాలోని ప్రతి తాలూకాయందును పరివ్రేస సాగుబడిచేయుటకు నీటివసతిలేదు. బాగుగా వండినే జిల్లాకంఠకు చాల సపుడు పోయిన సంవత్సరము వెన్న తిక్కలో రావంచిన ముడుగువైస చేయని కారణముచే పంటలు ఎక్కువగుటచే జిల్లా కంఠకు చాలవని ఎల్లరకు తెలియను. ఇట్టిస్థితిలో నెల్లూరు నుండి ఇల్లు వివరీతముగ దత్తయండలములకు బియ్యము కష్టమయ్యేముట వివాదకరము. నెల్లూరు జిల్లాలో భూములు విశేషముగ పివానీల చేయుచుండెడివారు. అపుడు నెల్లూరు పివానీలని విశేషభృగ్యులిగా నుండెడిది. ఇపుడు పివానీల వైస చేయకపోయినను నెల్లూరు బియ్యముని వెనుకటి భృగ్యులితో విశేషము గౌరవముచుటయు వెన్నపురియందలి జూరులలో నెల్లూరు బియ్యము విక్రయింపవలయు నని పలకలమీద పరీక్షనలు చేయుటయు జరుగుచున్నది. ఇంక కావలయు ననిన వెన్నపురికి మాత్రము మానవనకు కొన్నిముఖముల పంప వచ్చునగాని ఇల్లు బియ్యము నెల్లూరు జిల్లాలోని వారికే చాల సపుడు వివరీతముగ దత్తయండలములకు పంపుట యొక్కదు వివాదకరము. కృష్ణానందలములో రూపాయకు

షూమారు 6 కేంద్ర బియ్యము ఇచ్చుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఇట్టి సత్యములో ప్రభావంభవుడని వేరన్నకగనిన నెల్లూరు జిల్లా కలెక్టరుగారు ఎక్కువ శ్రద్ధ వైకొని ఇప్పుడు జరుగు లోపము లన్నిటిని నవరించుటయే గాక తక్షణం తంతిములక ముగ బర్సారియ్యము తెప్పించి బీరజనులకు తోడ్పడవల యును. లేనిచో బీరజనుల కష్టము లినుమడించుటయే గాక ముందు చాల ఇబ్బందులు సంభవించవచ్చు నని తోచుచున్నది. ఈ విషయము లన్నిటినిగురించి గౌ. రావులనామూర్ డి. బాలాజీరావునాయుడుగారు ఎట్టి ప్రయత్నములు గానించుచున్నారో తెలియదు. వారు నెల్లూరు నుండలమునకు ప్రభా ప్రతిభులుగావున యందు జరుగబోవు చెప్పిపు కానననిర్మాణసభలో నెల్లూరునుండి వెన్నపురికి తప్ప ఇతర జిల్లాలకు బియ్యపు ఎగుమతికి కంట్రోలు ఏర్పరచవలయునయు, అల్లు ఏర్పరుచుచో కృష్ణానందలపు బియ్యమును నెల్లూరు నుండల మునకు వచ్చుటకు కంట్రోలు తీసివేయవలయు ననియు ఒక తీర్మానమును ప్రజేశపెట్టి ప్రార్థించుచున్నాడు. కంట్రోలు నలన కొంత లాభమున్నది గాని అది చక్కగ జరుపని కారణ ముచేత చాల ఇబ్బందులు కలుగుచున్నవి. కంట్రోలు ఏర్పరచినచో జిల్లాలయొక్క పరిస్థితిగమనించి నడుపబడవలయును. లేనిచో కంట్రోలు పద్ధతినే అంతటను తీసివేయవలయును. ఈ విషయమును గురించి గౌ. రావులనామూర్ డి. యస్. శర్మగారు మొదలగు నాయకులు ఎక్కువ శ్రద్ధ వైకొని సామ్రాజ్యకాననిర్మాణసభలో పని చేసినచో గాని బీరజనుల కష్టములు తగ్గవు.

నెల్లూరు వి.లేఖి.

గుడివాడతాలూకా.

(ఒక విలేఖను: యొద్ద నుండి)

పంటలు

ఈసంవత్సరము పంటలు గడచిన వత్సరమున కన్న తక్కువగా వండినవి. కొంతలసమయమున నెక్కువ వర్షములు పడియుటచే కొన్ని భూములలోని వైరు కొని కనమీదనే తడిసి యుక్కిపోయినవి. కంట్రోలు బాధ మాత్రము అధికము గా నున్నది.

అగ్రికల్చరలు బోర్డు.

ఈతాలూకాలో దొరకనమువారు అగ్రికల్చరలుబోర్డు ను వత్సరము క్రిందకు స్థాపించినారు. ఈబోర్డు కష్టములకు పీ విభవైన సాహాయ్యము చేయుచున్నట్లు కంపింతుడు. ఈబోర్డు స్థాపించబడినపుడు ఎందరు సభ్యులు చేరినది, ఇప్పటికి ఎందరు సభ్యులు చేరినది ఏరూపముగా ఎంతకు జరిగినది ప్రజలకు తెలియకున్నది.

ఆరోగ్యము.

తాలూకాలో రెండు మూడు మాసములనుండి విషజ్వరము వ్యాప్తియై ఆనేకులు బలియయి కల్లె గాయముల యందు కలరా వ్యాధి వ్యాపించి ఆనేకులు మడియించున్నారు. వైద్యసహాయము వెంటనే ఆరోగ్యకాళివారు చేయిం దురు గాక!

శ్రీల ప్రత్యేకవసతి.

తాలూకాలోని కల్లెగ్రామములందరి శ్రీలకు ప్రత్యేకము బయలు వసతి లేకుండుటచే వర్ష కాలమున ఆనేక కష్టములకు లోనగుచున్నార. ఆరోగ్యకాళివారు గుర్తించి తగిన వసతులను చేయుదురు గాక.

సహకారము.

ఈతాలూకాలో ప్రభుత్వమున వరుసగా సంఘములలో నొక యూనియను రిజిస్టరు చేయబడినది. ఇప్పటికి జరుగబడి సంఘములకు వైర కలవు. సహకారోద్ద్యమమును వ్యాపింపజేసిన గూడూరి రామచంద్రరావు వంతులుగారు వేమూరు నుండలలక్ష్మీవరసింహారావు వంతులుగాను వందనీయులు.

తాలూకా ఆధికారులు.

డిప్యూటీకలెక్టరు రామిశెట్టి నుబ్బాజ్య నాయుడుగారు తమాషియారు తింతలవెంపు నాయకుయ్యి వంతులుగారు. పీఠ ఇతరుల కాంతత్తుకములును, వ్యాయమూర్తులును ప్రజల కష్టములను ఓపికట్టి వినుగులేక సాకార్యముల విని పరిష్కరించుచుండురు.

భూకంపము. 10-1-20 తేదిరాత్రి 11 1/2 గంటలకు తనకల్లుగ్రామములోను చుట్టు రై మైళ్ల ప్రతీకకలలోను భూకంపము కలిగినది. ఏలాటి నష్టములు కలగలేదు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1920-వ సం॥ జనవరినెల 22-వ తేది

గురువారము

ఆత్మగౌరవము

కరాచీనగరమున ప్రచురింపబడి "న్యూ టైముస్" పత్రిక అధికారుల ధింకచర్య నొక దానిని బయల్పరచుచున్నది. జాతీయోద్ధమముపై సింధు దేశాధికారుల కెంతటి ప్రేమగలదో, దీనిని బట్టి గ్రహింపవచ్చును. ప్రాథమిక వాస్తావీ గారు, సుదీర్ఘులగు మతబోధకులు. వారు తరుచుగ రాజకీయవిషయములందు పాల్గొనుట కలవాలు జడియుండలేదు. అయినన, అధికారులకు వారిపై కన్నెక్కువగాను. వారు చేసిన తప్పులు మెండు. ఖలాసాత్ సమావేశమున కధ్యక్షత వహించుట మొదటితప్పు. సంధిసభలో పాల్గొనకుండుట రెండవతప్పు. హిందూ మహమ్మదీయ సంఘాత్మకతకు, వారు జనించేయుట తప్పే కద! వీటి నన్నిటిని మించిన దోష మొకటి వాస్తావీ గారు గావించిరి. ఇటీవలనే కారాగృహ విముక్తులై కరాచీనగరమునకు విచ్చేసిన దుర్గాదాసు ఆద్యానీ, మారివాలాగార్లకు పోరులెల్లరు రైల్వే స్టేషనుయొద్ద హృదయపూర్వకముగ స్వాగత మొసగిరి. వాస్తావీగారు రండు పాల్గొనిరి. కాని, సింధు కమిషనరు గారు గవర్నమెంటు భవనమున విందుకు బిలువగ, వాస్తావీగారు వెడలియుండలేదు. ఇంతకన్నను దోషమేముండును? ఈనెల 10 తేదిన, అసిస్టెంటు కమిషనరుగ పిల్లిడేగారు ప్రాథమిక వాస్తావీ గారికి "మీకు వీలగునపుడు నన్ను జూడవలయు" నని లేఖనువ్రాసెను. బుధవారమునాడు తగలు 11 గంటలకు వచ్చి చూచెదనని వాస్తావీగారు బదులు వ్రాసిరి. ఆ ప్రకారమే, వారు వెడలియుండిరి. వారిని చూచుట తోడనే, పిల్లిడేగారు "మిమ్మును గూర్చి మాకు సమాచార మెంతయైనను తెలిసెను" అని నుడిచిరి.

అటుపిమ్మట, జబ్బుగనుండియు రాజద్రోహులను సత్కరించుటకు స్టేషనుయొద్దకు వెడలియుండియు, జబ్బుగనున్న కారణమున ప్రభుత్వ భవనమున జరిగిన విందునకు రానందులకు, పిల్లిడేగారు వాస్తావీగారిని మందలించ దొడంగిరి. వాస్తావీగారు దోషియని తెలిసియుండియు, వారిని కమిషనరుగారు విందున కేటపిలువవలయును? తమవద్దకు రమ్మనమని పిలిచి పిల్లిడేగారేల చివాట్లుపెట్టవలయును? సామాన్యులకు కారణము గోచరము కానేరదు. వాస్తావీగారు సింధుదేశములో మిగుల గౌరవముతో జూడబడి నాయకులలో నొకరు. వారికే యిట్టి ఆత్మగౌరవము దప్పనపుడు, ఇతరుల గూర్చి విచారించ బనిలేదు. వాస్తావీగారికి చర్య యంతయు నాశ్చర్యము గలిగించెను. వలయునెడ, మీ ఇష్టమువచ్చిన చర్యను తీసికొనవచ్చునని పిల్లిడేగారిలో జెప్పి, వారు తిరిగి వచ్చిరి. అంతట, వాస్తావీగారి కిండిలేఖను పిల్లిడేగారికి బంపిరి.

"ప్రభుత్వభవనమున నాతో మీరు గావించిన సంభోషణము, నాకెంతయు నాశ్చర్యము గలిగించెను. రాష్ట్రాధిపతి కనువగు పరిపాలనాపద్ధతి ననుసరించుటకు, మీకేవలము లేదని తెలిసికొను

టకు నాకెంతయు చింత ప్రేమముచున్నది. మంగళ వారము సాయంత్రము ప్రభుత్వభవనమున జరిగిన తోటవిందుకు నేను రాతేనందులకును, ఆదినముననే జబ్బుగనుండియు దుర్గాదాసు మారివాలాగార్లను కలసికొనుటకు స్టేషనుయొద్దకు వెడలినందులకును, మీయిష్టమువచ్చిన నిర్బంధమును మీరు వాస్తావీ విధింపవచ్చును వాగిరువురును రాజద్రోహులని నేను తలంపను. భయవిహ్వలముగ రాష్ట్రమున స్వగృహమున కేతెంచుచున్నవట్టివారికి స్వాగత మొసగుట నాధర్మమని నే తలంచితిని. సింధుదేశమున ఉన్నతవ్యాయస్థానముచే వారు శిక్షించబడి నటల మీరు చెప్పిరి. కాని నేను మీతో స్వయముగ చెప్పినట్లు, ఏవ్యాయస్థానమునకును స్వస్థాత్మముండనేరదు. తోటవిందు కాహ్వానము సంభవమని, నేను మిమ్ముల నెఱుఁచును కోరియుండలేదు. రూపాయల వారినితియు దయాపూర్వకముగ నా కాహ్వానము బంపిరి. నే నందులకు వెడలకుండుట దోషమయినచో, మీ అధికాంశానమునుండి మీ రేమయిన కేసువచ్చును. అట్టి 'గౌరవము' ను నాకు జేయమని మీరు జెప్పియుంటిరి. మీ మాటల ధోరణి, అనుమానమును, ఆత్మగౌరవమును, సూచించుచుండును. కొంతసేపటివరకు, నానేతే, యము, కర్ణేంద్రియము నన్ను మోసపుచ్చినవా యని, ఆశ్చర్యపడజొచ్చితిని. ప్రభుత్వభవనమున కలసికొమ్మునిపిలచి, నాయడల మీరీతియన ప్రవర్తించెదని, నే దలచియుండలేదు. ఇకముందు ప్రభుత్వభవనమునం జేవిందు జరిగినను, నా కాహ్వానము సంపుటకు శ్రమదీసికొనవల దని, నే ప్రార్థించుచున్నాను సిద్ధాంతమునకును ఆచరణకును మీరు భేదము చూప మొనరిడిరి. హిందూ దేశముయొక్కయు ఆంగ్ల దేశముయొక్కయు మేలు గోరు వారందరును, స్వాతంత్ర్య సిద్ధాంతము నాచరణయందు బెట్టవలయు ననియు, తేచో భేదజముల ననలే వదలిజేయవలయు ననియు కోరుచున్నారు. మీ కిదివరకు జెప్పినట్లు, నేను రాజకీయసంస్కర్తను గాను. కాని, సింధురాష్ట్రములో స్వాతంత్ర్యమునకును, ప్రజాహితజీవితమునకును భంగము కలిగించుటకు జేయబడి ప్రయత్నముల నన్నిటిని విఫలపరచుటకు, నే నిదివరకు వలెనే ముందును ప్రయత్నించుచుండును. ఆత్మరహితముగ పరిపాలనము, నైతికాదర్శము గోల్పోయి, అభివృద్ధినాటంకపరచును. సింధుదేశములో, ప్రజాహితజీవితమును పరిశుద్ధపరచి, జలపరచుటకు తగిన నైతికశక్తులు బనిచేయుచున్నవి. మీ రవలంబించుచున్న పద్ధతి గాక, నైతికాదర్శమే సింధురాష్ట్రపు భవిష్యతిని నిర్ణయించును నాశీరీరముకనేలే సంకెలలో నున్నను, నా ఆదర్శ సాఫల్యమును వీక్షించుటకన్న నాజీవితమున కెక్కుడు పరమార్థ ముండనేరదు."

పిమ్మట బంపిన మరియొక లేఖలో వాస్తావీ గారిటుల వ్రాసిరి.

"మీరు సూచించిన తోటవిందు, నేను మొదటిలేఖలో వ్రాసినట్లు మంగళవారమున గాక, బుధవారమున జరిగెను. మీరు మంగళ వారమున చెప్పినమీదట, నేను నిజమేననుకొంటి. మంగళవారమునాడే దుర్గాదాసుగారు బాంబాయినుండి ఇచ్చుటకు వచ్చిరి. దీనినిబట్టి మీ వర్తనము మరింత అర్థవిరహితముగ నున్నది. నా రాజకీయాభిప్రాయముల గూర్చి మీరు జూపిన ఎగతాళికి నేనేమియు బదులుజెప్పను. కాని, ఏద్రజలగూర్చి మీరు నిరసనభావముతో బలికితిరో, వారు మానవాభ్యుదయమునకు మూలమైన నాగరికమును విజ్ఞానమును తెదజల్లినజాతికి సంబంధించినవారని, మీరు గ్రహించుట యుక్తము."

వై లేఖలో, వాస్తావీగారు తన ఆత్మ గౌరవమును దేశగౌరవమును ప్రతిఫలించజేసిరి. వాస్తావీగారు రాజకీయాదోళనాపరుడు గాక బోయినను, పిల్లిడేవంటివారి కార్యములవలన నట్టివారిలో నొకరుగ నుండక మానరు. సంస్కరణ శాసనము నిర్మితమై ఎన్నిదినముగా నా లేదు. సార్వభౌముని ప్రకటనము వెలువడినది కొద్ది దినముల క్రిందటనే. సార్వభౌముడు, ఎల్లరును సంస్కరణ సాఫల్యమునకు తోడ్పడవలయు నని గోరియుండిరి. నూతన దృక్పథ మధికారులలో బ్రవేశించెనని ప్రచురింపబడెను. వారి కింకను తగిన ప్రోత్సాహ మొసగుటకు, ఇది వరకే హెచ్చుగనున్న సీనియర్లను వారి వేతనము లింకను వృద్ధిజేయబడెను. చేజిక్కిన సంస్కరణముల విషయమునకు తోడ్పడుటకు, భారతీయులన్ని పక్షములవారును, నిశ్చయించిరి. కాని, పిల్లిడేవంటి బ్రాహ్మణ గల యధికారులు దేశనామకులను ఆగౌరవపరచి, ప్రాతీయమహాసములకు చోటిచ్చుచుండ, ద్వంద్వప్రభుత్వము సనముగ నడచునని దలచుట కెటుల సాధ్యమిను? పిల్లిడేవంటి సీనియర్లను యువోగ్యులు, కరాచీనగరమునందేగాక, హిందూ దేశమునందంతటను వ్యాపించియున్నా రనుటకు సందియము లేదు. వారిల ప్రాతీవాసనలు విడనాడలేదు. ప్రజాస్వాతంత్ర్యముపై వారికి గౌరవములేదు. స్వపరిపాలనపు యంత్రము వారిచే నికముందు నడిపింపబడవలయును. వారు దానిని తిన్నగ నడవనిత్తురా? సంస్కరణముల గూర్చి మీరీమిరి యిప్పుడు వారి విషయమై మార మాలోచించెదరు గాక!

సంస్కరణములకు తిండి ఎవరు?

అమృతబజారుపత్రిక ఇటుల వ్రాయుచున్నది: "సింహా ప్రభువు గారు కఠినసమస్య నెత్తికొనిరి. హిందూదేశవిశోధకులు కొంతకాలము తమ కనులను కట్టిపెట్టి, దీనినిగూర్చి యాలోచింపవలయును. సంస్కరణశక్తులు ఉదయించెను. అప్పుడే జనకు డెవరిని వాగ్వివాదము బయలుదేరినది. మితి వాదులసభలో సర్ బి. సి మిత్రుగారు ప్రసంగించుచు, అనేకమంది నామముల నుదహరించి వారికి సంస్కరణోదయము నారోపించెను. సింహా ప్రభువు గారింతమంది హక్కుల నంగీకరించుట లేదు. మాంటాగూ, ఛెల్మింగ్స్టన్ ప్రభువులే, నిజ జనకు లని, వీరు నేడనలే లిబరలు అస్సాసియేషను వారిలో జెప్పిరి. విద్యార్థులతో మాత్రము, మాంటాగూ గూర్కారే జనకులని వీరు రహస్యముగ నుకివిరి. సింహా ప్రభువు గారింతటితో నాగినను, సమస్యానిర్వహణము కష్టసాధ్యమే. ఇంతటితో నాగక, తమపేరును కూడ జెప్పి, సమస్యను క్లిష్టము గావించిరి. 1915 సంవత్సరమున తాము దేశీయమహాసభ కధ్యక్షత వహించినపుడే, సంస్కరణబీజములు నాటబడెనని వారు చెలిపిరి. కాబట్టి సంస్కరణములకు ఛెల్మింగ్స్టన్ ప్రభువు, మాంటాగూగారు, తామును కారకులని సింహా ప్రభువుగారి వాక్యములందుండి గ్రహించవలసి యున్నది. ఇట్టి స్థితిలో, ఎవరికి గౌరవము నిజముగ జెదునో, మాకు చెలియకున్నది. పరిశోధకులందరు గూడ, ఈ రహస్యమును సాధింపవలసియున్నారు. ఇందుకై త్వరలో నొక విచారణసంఘము నేర్పరచెదరని, తలంచెదము. సింహా ప్రభువుగారి యువస్వాసమును వినిన పిమ్మట మాంటాగూగారే నిజజనకు లని గ్రహించి వారి, జ్ఞాపకార్థమై శిలావిగ్రహమును నిర్మింప నెంచిన, బొమ్మొండేగారి బుద్ధిసూక్ష్మత కాశ్చర్యము

గలుగుచున్నది. సర్ బి. సి. మిత్రుగారి కేసు యు దోచక, పెడదారుల ద్రోహులకుండ, బామ్మండీగారు నిజపురుషు నవలీలగ గ్రహించ గలిగిరి. వంగదేశీయులకు స్వప్రదృష్టి లేదనియు, పార్సీకు గలదనియు, చెప్పకొనుచుండురుగాదా! అందుకనియే పార్సీలు వాణిజ్యమునందు జయ ప్రదులై యుండ వంగదేశీయులు వెనుకబడి యున్నారు. సింహావధువుగూడ, బామ్మండీ గారి యూహ నంగీకరించినటుల గన్పట్టుచున్నది. శిలావిగ్రహమునకు, బామ్మండీగారు రెండుగు టలలో ఏబదివేల రూప్యములను ప్రోగుజేయ గలిగినందులకు వారు సంతసము తెలిపిరి. అట్టి స్థితిలో, కాంగ్రెసుసభ వారు మాంటాగుగారితో బాటు చెలమ్ముపర్చు ప్రభువుగారికి వందనముల స్పృహనందుకు, సింహాగారేల తక్కువకట్టికో తెలి యదు. తమ స్నేహితులను సంతోషపెట్టుటకు, కాంగ్రెసుసభపై వారొక బాణమును విసరితేమో? సంస్కరణముల కాధారపురుషుని కనుగొనుటలో, సింహావధువుగారు కుంజాబులోని మార్గము లా విధానముగూర్చి యుచ్చటించియుండకపోవుటగాని, దాని కెవరు కారకులొ కనుగొన ప్రయత్నించి యుండకపోవుటగాని, శోచనీయము.

మద్రాసు రేవుసట్టణములు

1-18-19 సంవత్సరమునకు, “ఇండియను పోర్టు ఆక్టు” గంజాముజిల్లాలోని గంజాము, నన్న పురములకును, కృష్ణాజిల్లాలో నర్సాపురం, పేరు పాలెములకును, గంటూరుజిల్లాలో మోరితోట, గంగడిపాలెం, ఈపూరుపాలెం, మోటుపల్లి, ఈత ముక్కలగ్రామములకును వర్తింపజేయబడినది. కాకినాడ, కడ్డలూరులలో, రేవుసములు వృద్ధి జేయబడినవి. వేముటన్నుల జరుపున కధికము గాకుండ సమద్రముపై ప్రయాణము జేసేడి యోడల నడుపువారికి, 199 సంవత్సరము ఫిబ వరినెలలో ప్రత్యేకకరీక్షలు చెన్నపురియందు నెల కొల్పబడినవి ఆకరీక్షలలో నుత్తీర్ణులయినవారికి సర్టిఫికెట్లు బహుబడెను. స్టీమర్ల ఇంజను డ్రైవరులకు సర్టిఫికెట్లుల సచ్చటకై, కరీక్షల నెల కొల్పబడినయము, ఇండియాప్రభుత్వమువారి ఆలోచనలో నున్నది. సముద్రముపై ప్రయాణము జేసిన దేశీయులసంఖ్య కొంచె మధికమయ్యెను. వివేదికసర్వేరనున తూర్పుతీరమున మంచిగాలి పీచినను, వశ్యమతీరమునం దటుల నుండలేదు. ప్రమాదములవలన, కిరి గురికి దెబ్బలు తగిలెను. ఏప్రిల్ 19 ముది మరణించిరి. రేవుతీరములయొద్ద దిగినవారియొక్కగాని, ప్రయాణ మయిన వారి యొక్కగాని సంఖ్య 291,624. ధనహోటియొద్ద, ప్రయాణికుల సంఖ్య హెచ్చుగనుండెను. కోస్తుదీప ములను పోర్టుదీపములను సంవత్సరమం దంతట ను, వెలిగించబడెను. గోపాలపురమువద్ద, ఆవిరి దీపము నెలకొల్పబడెను. ఆదీవము దానంతట యుది వెలిగి, యారిపోవుటచే, కీచరుల యవసరము ను తొలగించెను. రేవులలో బ్రవేశించిన నౌకల సంఖ్యయు, బరువు మొత్తమును, వసూలయిన వస్తువులను, 1917-18 సంవత్సరముకన్న వృద్ధి జూపెను. రేవులలోకెల్ల తుత్తుకుడిరేవు ఎగుమతుల దిగుమతులలో ప్రధానస్థాన మాక్రమించుచున్నది. ఈక్రిందివరుసబట్టి రేవుల వాణిజ్యప్రాముఖ్యము తగుచున్నది.

- (1) తుత్తుకుడి, (2) కొచ్చిరు, (3) మంగు భూరు, (4) కల్లికోట, (5) నాగపల్లము, (6) కడ్డలూరు, (7) కాకినాడ, (8) తలచేర్రి, (9) కన్న నూరు, (10) పాంజా, (11) భీమునికట్టణము, (12) విశాఖపట్టణము, (13) బందరు, (14) పోర్టు

నోపూ, (15) గోపాలపురము, (16) కళింగ కట్టణము.

ఇందునుబట్టి సముద్రవాణిజ్యమునందు, ఆంధ్ర దేశము మిగుల వెనుకబడియున్న దని కనుగొన వచ్చును విశాఖపట్టణనౌకాశ్రయమునిర్మించబడిన పిమ్మట, అభివృద్ధి గన్పట్టునేమో చూడవలసి యున్నది.

క్రొత్తపట్టము.

రాజాపు మదరాసు శాసననిర్మాణసభలో నౌకాశ్రయశాసనము ప్రవేశపెట్టబడుచున్నది. శాసన వాచకత్వతకు, ప్రభుత్వమువారు కారణముల బ్రచు రించిరి. 1844 సంవత్సరమున, రివరెండు ఐజాకు అను వారు, డబ్ల్యు. జె. ప్రెస్టను, సి. హెచ్. ఐరెండుగార్ల మధ్య జరిగిన వివాహమునకు సర్టిఫికెట్టు నిచ్చిరి. కాని, భారతీయకైస్తవుల వివాహ ములకు మాత్రమే సర్టిఫికెట్టు నిచ్చుటకు, ఐజాకు గారికి హక్కుగలదు. దంతతు లిగవురును భారతీ యులుగారు. అందుచే వారిద్దిన సర్టిఫికెట్టుప్రయో జనరహితమయ్యెను. దేశీయకైస్తవవివాహశాస నము, ఏరికి వర్తింపదు. అందుచే వివాహము రద్దు గావలసివచ్చెను. పిమ్మట విచారింపగ, దంతతు లిగవురును నికను జీవించియున్నారనియు, వారి కుమారుడగు ఎ. జె. ప్రెస్టనుగారు మద్రాసు రైల్వేవాలంటీలలో పాజ్మెంటుగ నున్నాడనియు, తెలియవచ్చెను. కుమారుడగు ప్రెస్టనుగారు, తలి దండ్రులవివాహమును శాసనసమ్మతము గావించ ము కోరగ, ప్రత్యేకశాసనమును కావించుటకు ప్రభుత్వమువారు దలపెట్టిరి.

తుర్కీసమస్య

నేటి తుర్కీవార్తలప్రకారము, తుర్కీసమస్య వెనుకబడిపోయె ననియు, బాల్కనిక్కుల యుద్ధ ప్ర వము నెనుర్కీసవలసిన మార్గము నాలోచిం చుటకు సంధిసభ వారిపుట పూనిననియు, ప్రస్తుత సమావేశమువారు తుర్కీసమస్య గూర్చి యో చింతురని తలప వీలులేదనియు, తెలియుచున్నది. ఈవార్త ఒక విధముగ ఆశాభంగకరముగ నున్న ను, మహమ్మదీయప్రతినిధులు వెంటనే బయలు దేరి సంధిసభవారికి తమ యుద్దేశముల నెరుక వరచుటకు వీలుగలుగుననుటకు సందియములేదు. బాల్కనిక్కుల సమస్యముందర, తురుష్కసమస్య విశేషప్రాముఖ్య మయినది గావని సంధిసభవారు తలంచుట, ప్రమాదకరము. ఈ సమస్య నెంత త్వరలో సంతృప్తికరముగ జరిష్కరించిన మహ మ్మదీయ ప్రపంచమునం దంతటి శాంతి గలు గును. మహమ్మదీయులలో శాంతి గలిగినపిమ్మట, బాల్కనిక్కుల విజృంభణము తూర్పుఖండమునకు బ్రాకుట కవకాశము తప్పిపోవును.

రాజప్రతినిధిగారిని పిలిపించుట

హంటురుసంఘమువారి ఎదుట జరిగినసాక్ష్యపు వివరము లాంగ్లేదేశమునం దధికముగ బయల్పడు టచే, ఉదారవత్తుప్రతికలు ఛెలరున్నప్పుడు ప్రభువు గారిని ఆంగ్లేదేశమునకు రప్పించమనియు, వారికి బరు లింకొకరిని వెంటనే నియమించ మనియు, మాంటాగుగారిని హెచ్చరించుచున్నటుల, కల కత్తా ప్లేబ్లమెను వత్తికలో ప్రత్యేకతంతివార్త ప్రచురింపబడెను. బాల్కీయమహాసభయు, నిటులనే తీర్మానించెను. హిందూదేశాభిప్రాయముతో, ఆంగ్లేదేశాభిప్రాయ మేకీధించుచున్న దనుట స్పష్టము. ఆంగ్లేదేశమంత్రీవర్గమువారి సమయము నం దేమి చేసెదరో చూడవలసియున్నది.

విశాఖపట్టణపు హార్బరు

ఈవారపు హార్బుసెంటుబార్డ్ గెజట్టులో, విశాఖ పట్టణమునకు చేరువగ ననేకగ్రామములలో జేరిన 7591 ఎకరములభూమి, విశాఖపట్టణ నౌకాశ్రయ నిర్మాణమునకు గావలె ననియు, దానిని తాము వశపరిచికొందు రనియు, మద్రాసు ప్రభుత్వము వారు ప్రచురించిరి.

టంకశాలలు.

1918-19 సంవత్సరమున బొంబాయి కలకత్తా టంకశాలలవారు విశేషమునండి ప్రణయ తెప్పించిన బంగారమున 2,94,872 రూపాయల వెలగల దానిని తీసికొనిరి. 1917-18 లో 18,86,66,547 రూపాయల వెలగల దానిని తీసికొనిరి. సిద్ధీబాంకినుండి 15,00,000 సిద్ధీ టంకశాల సాధనము కల కత్తా టంకశాలకు వచ్చెను. అం లకు సమానముగ బంగార మటకు సంపాదించెను. ఆమెకానుండి తెప్పించబడిన పెండిసి సిద్ధీ బంగారమునకును ముఝగా 5,82,94,147 రూపాయల వెలగల బంగారము సంపాదించెను. రూపాయలకు పుచ్చుకొని నందులకు శుంఘాశాధికతులకు 1,24,78,891, రూపాయల వెలగల బంగారము సంపాదించెను. డిల్లీబాంకికానుండి కచ్చిక 16,71,698 వెలగల బంగారము యింగ్లాడు బాంకి బొంబాయి బాంకినుండి సంపాదించెను. బొంబాయిలో బంగారు నాణెము లను చేయుటకు ఏర్పాటుచేయబడెను. ఆంగ్లు 1918 లో కని ప్రారంభమయ్యెను. 1,295, 872 ఎకరములు ముద్రింపబడెను. మొహరీలనుగూడ పోలటకు శిథిలార్ మిచ్చుచట్ట ముమా దింపబడెను. 2,109,708 మొహరీలు పోలబడెను. వెల 8,16,45,545 రూపాయలు 52,05,86, 809 వెలగల పెండిశా నెములు యిండియా దొరకనవారొకరి నిమిత్తమే చేయబ డెను. 1916-17 లో 80,77,07, 826 వెలగల ది చేయబడెను. ఆమెకానుండి వచ్చి డిల్లీలోరుల పెండిసికరగిం చుటకు కలకత్తాలో గావన ఏర్పాటు చేయ బడెను. బొంబాయిలో బంగారునాణెములకు పోక చాల వ్య తియైనది. టంకశాలలలో యికిందొల్లబడెను గూడ జరిగినది

పాటుగారి కేసు.

ప్రాటుగారి రికార్డు తెప్పించుట వ్యాజ్యము గాదు గాన వారి కిచ్చివేయవలెనని కలకత్తా హైకోర్టువాడు తీర్మా నింపిన మీదట మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో రికార్డు ఇచ్చి వేటుకే మయొక వారంటు చూపి తీసికొనిన ప్రాటుగారు మరల హైకోర్టువారికి దిన్ననించి ఆక్టోబర్ 21 వ తేదీన విచారణకు వచ్చెను. మొద రికార్డు తీర్మానమును చూచిన ప్రాటుగారు దక్కననిపోతేను వారి ప్రాటుగారు దెవరించి. ఇట్లువదలగూ డను. బాగుగా తరించవలెనని అద్యక్షులుజరయ నాదించెను. తనక ప్రాటుగారు పోనావేళమున వలికింపబడుట అప్రస్తుత యము. నిజముగారి రికార్డు నిన్నుకేతే. ఆచట నుటనే వారు మరల తీసికొనిరి. అది యోగప్రసాదమునలె జరిగినది. ఇది అన్యాయము అని ప్రాటుగారి వ్యాజ్యవాది నడిపెను.

అంతర్జాతీయ కర్షక మహాసభ జేబ్బంటుచే తనవయసు నకు ఆమెరికాలోని కర్షకల విజ్ఞాపనను ఆమెరికా సం యుక్తరాష్ట్రములందుంచి “మీ సేవలందుకు ప్రయత్నింప బడెను. బ్రిటిషు విజ్ఞాపనకు గర్ భార్యను అడ్డను సర్ రాబర్టు కిందర్లీగారును, ఆస్టియత్తెన, మెక్లెగన్న, భామను గారును, రాబర్టుసేసిం ఇంచితేపు ప్రభువులకు కంకరము లను జేసిరి. తీర్మానేతలలో ప్రయత్నింపబడిన విజ్ఞాపనలలో ఆచటి నాయకులు సంకలముల చేసిరి.

మెసపొటామియా యుద్ధములో బాగుగ పోరాడినందు లకు కసిందారు రీటుసింగు గారికి, జరువారులామెనో గారికిని, లెఫ్టినెంటు సి. డబ్లి గు. మార్వేయన్న దత్తా, గారి కిని ఎం. సి. దిరుదముల ఇచ్చిరి.

మౌనగీర్షి

స్వామి, జనవరి 15:—మౌనగీర్షివాడు శుద్ధి మర తులకు మౌనగీర్షివాడు కన్నులది. ఈ శుద్ధి మౌనగీర్షివాడు అస్థియాతో నెంటు జర్మయినవద్ద గావించుటలోని శుద్ధివతె నున్నది.

సంధివివరములు.

స్వామి, జనవరి 16:—శుద్ధి మరతుల నాణ్యమింప అందుపై తమ యభిప్రాయముల తెలుపుటకు మౌనగీర్షి ప్రతి నిధులకు 15 దినములు క్షమదధి ఈయబడును. మరతులప్రకారము లాగోల్లావు, జోగోల్లావు సంస్థానము స్వాతంత్ర్యమునకో కరింక కలయును. కొత్త మౌనగీర్షివాడుల నిర్ణయించు కోక కమిషను ఏర్పాటుచేయబడును. మౌనగీర్షివాడు 28 వేలకు మించగూడదు. పెద్దకొరకుల శుభయోగములకు వారికి వీలులేదు.

100-కి 20 మొదలు 100 వరకు ఆదాయమును పొందుచేయు
వలెను. ఇంద బాడుగ మాజరా అందరికిని యిచ్చువలెను. అ

G. V. Subba Iyer
Pleader

సింహా ప్రభువుగారు

కలకత్తాకు వచ్చుట.

ఒక అశత్యుతి సభ.

సింహా ప్రభువుగారు సంస్కరణముల చట్టముపై ఇచ్చిన ఆభిప్రాయములను అధిష్టించుటకై 18 వ తేదీ ఆదివారం పాఠశాలలను కాలేజీ స్కూలులను రోజు పాఠశాల బడిగను సింహా ప్రభువుగారు పోవుమార్గమునందును కాశీకి స్ట్రీట్ లోను యు ఆర్యులు ఆగుచున్నది, ఆ ఆర్యులమీద యీ క్రింది భావములు పెద్ద అక్షరములతో వ్రాయబడెను.

“అగింజ కాదు! బాగుగ పెరిగిన వృక్షము”

“అందరకు స్వతంత్ర్యము అభిలషించవలయునని, కొందరికి మాత్రమే ప్రభు బిరుదులను కొరకు పాడిగాదు”

“హిందూత్వము స్వరాజ్యము పొంద అర్హమైనది”

“బాలి కన్ బాలా బాగ్ బాపక ముందుకొనుడు”

“జెనరల్ డయరుగారిలో కలిసి పనిచేయవలయునా?”

“ప్రజలు స్వాతంత్ర్యము పొందుచున్నారని, కొందరకు మాత్రము ఉద్యోగము లభిస్తునని కొరకు లేదు”

“బానిసకు రైతును వర్ణింపుడు”

“ఇజమైన భారతీయుడ వై భారతీయుల ఆశయములను ప్రకటింపుడు”

సభకు అనేక కేటబులు వచ్చియుండిరి. ఇట్టిసభ జరుగునని ప్రకటనలు నుండిపెట్ట బడలేదు. సభ కింటులకే (పాఠశాలకు) వచ్చినవారు స్కూలులకు (ప్రభుత్వములో) నిండియుండినా. వి. వి. సేకా గారు అధ్యక్షత వహించి ఇల్లుపక్కనెంచిరి.

“సిన్హా ప్రభువు గారి స్నేహితులు స్వాతంత్ర్య మిచ్చెద మని ప్రభువును ప్రకటించబడెను. ఇప్పుడు ప్రజలకును యీ స్వాతంత్ర్య మిచ్చుటకును దని ప్రకటించబడుచున్నది. మి ర వా దు ల కళుచర్య లిట్టియే. కాంగ్రెసు కక్షయే, కొన్ని సంవత్సరములకు పూర్వము మరే ప్రభువైన నున్న గు మిరవాదులు, హిందూత్వము స్వరాజ్యము పొంద అర్హమైనది అభిప్రాయ మొనగుచుండినారు. ప్రభువుగారు హిందూత్వము ప్రస్తుతము బాధ్యతాయోగ్యతను పొంద అర్హమైనది కాదని భావము ప్రకటించినాడు. సిన్హా ప్రభువుగారి అభిప్రాయములో ప్రజలు యోధినియట లేదు గట్టి చెప్పుచున్నాడు.”

పిమ్మట అక్రంభాన్ గారు పంజాబు ఘోరములను గురించి చెప్పి ప్రభావ్యతను లాసంగిని యీ సంస్కరణ చట్టమున కెట్టి విజయము లేదని చెప్పిరి.

జె. యల్. బెనర్జిగారు.

పిమ్మట బాబుజీ తేంద్రబాల్ బెనర్జి గారి టిట్టుపక్కనెంచిరి.

“సిన్హా ప్రభువుగారికి స్వాతంత్ర్య మిచ్చు విషయములో నాకెట్టి అభ్యంతరములేదు. అయితే ప్రజలకు మిశ్రములను స్వాతంత్ర్యము ప్రభాసామ్యముచే యొసంగబడు చున్నదని చెప్పుట కష్టము, అసత్యమున పుట్టిగా చెప్పెదను. ప్రజల స్వాతంత్ర్యము పొంద అర్హమైనది ఎట్టి ప్రభాసేవయినా ఈ ప్రభువుగారి హస్తము. వాస్తవముగా కాననము చట్టము కానిదియు అను సిన్హా ప్రభువుగారికి స్వాతంత్ర్య మొసంగదమా? కాంగ్రెసు కుభాధ్యక్షులై హిందూత్వము ఇంకను స్వరాజ్యము పొంద అర్హమైనది కాదని చెప్పినందులకు స్వాతంత్ర్య మొసంగదమా? లేక పార్టీ మెంటు సభయందు మంజూరులో 18 గురు మాత్రమే ఉరితీయబడి రని చెప్పినందులకు స్వాతంత్ర్య మొసంగదమా? లేదై పీకి స్వాతంత్ర్య మొసంగవలెన? ఇవన్నియు సిన్హా ప్రభువుగారి హస్తమున పడెను. ఇంక చేయని కుటలు చెప్పెదను.

ప్రజల నేతలు ప్రవాసమునను పంతులమండల ప్రభువు గారుగారికి రని పీకి స్వాతంత్ర్య మొసంగవలయునా? మంజూరు ఘోరములను తెలియచుక ముగయై మాటలాడనందుల అను పీకి స్వాతంత్ర్య మొసంగదమా? లేదై పీకి స్వాతంత్ర్య మొసంగవలెన? ఇతడు నిజమైన భారతీయుడై, ఇతనిదేవాతా నందు భారతీయుని రక్తమే పారుచుండిన లేన బిరుదులను అతడును తల్లిదండ్రుల ఉద్యోగమునకును పదవికిని రాజీనామా యొసంగియుండలేదు. అయితే ఇతడు గడదిన వేది కాలమునకు పంజాబునందు జరిగిన ఘోరకరమాత్యులను గమనిం చియు గమనించక మానము వహించియుండె కదా? పీకియే భారతీయ ప్రజలందరు స్వాతంత్ర్య మొసంగవలెన?

భూషేంద్రబాల్ బాగుగారు మాడ ప్రభువుగారికినే అనేక గౌరవములను పొందియున్నాడు. బాగుగా రిక్కుడు

క్రొత్త హితము బోధించుచున్నాడు. బాగుడుమూర అటు అడవి దివి పీక బొంబాయియందు పీకము కెప్పిరి. పీక బిరుదును రాయ ఒక బాగుడుమూర అటయే కదా! పీక బిరుదు మంతయు కేవలము కటాటాపము ఆదంబరము కనుక ముత్యమే నిండియున్నది గదా! ప్రభువు మన పీక అ మె రోటి కాంగ్రెసు నందు గోక్షే గారిని కరి హానించిరి. బారిపాటునందు జరిగిన సభయందు ప్రభుత్వమువారి కరివ కాననము ప్రయోగవిధానమును తీవ్రముగా ఖండించిరి. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారి చివ్వున సంస్కరణములకు ప్రజలు వందనములు నమస్కరింపవలయునని హితము బోధించుచున్నాడు.

సిన్హా ప్రభువు గారు సంస్కరణ చట్టములను లాభములను విరించిరి. వారి అభిప్రాయము లిందుక విమర్శించెదము. ఈ చట్టములకు ప్రజలకు అర్థక స్వాతంత్ర్య మిచ్చబడినదని ప్రభువుగారు చెప్పిరి. స్వాభావమున మంత్రియగు పీకి అసత్యము చెప్పుట మిక్కిలి అశ్రద్ధవగు విషయము. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు స్వామ్య కాననసభవారే అర్థక విషయమునందైనను ఏకాభిప్రాయము గలవారైన ఇండియా కార్యదర్శి ఎట్టి కృతీరేకపు ఉత్తరువులను ప్రకటించ బాడదని బాంబాయి కమిటీవారు సలహా ఇచ్చియున్నాడు. ఇదియే అ క స్వాతంత్ర్యము చెప్పుట కేవలము పొరపాటు. రొట్టెలు చట్టము నుండప్పుడు ప్రభావతీధులందరు ఏకగ్రీవముగా చట్ట నిర్మాణమును అధిష్టించిరి. ప్రజల అభిప్రాయమును ప్రభుత్వమువారు టిండిరా! ఇకముందుమాత్రము పాటించెదరని ఎట్లు చెప్పవచ్చును? వైస్రాయి కార్యరీత్యావకసభయండింక వైస ముత్తరు సభ్యులు అందరైనను అది ఒక గొప్పలాభమనియు ప్రభువుగారు చెప్పినారు. 12 గురు సభ్యులతో ముత్తరు భారతీయులుగా నుండిన అధికమగులాభ మేమియు లేకూరదు. సిన్హా ప్రభువుగారు భారతీయుడే. పీక సభ్యులుగా నున్నప్పుడు వాస్తవముగా కాననము ఆమోదింకబడెను. పీక ఆకానననిర్మాణమునకు ముఖ్య కారకు లని చెప్పవచ్చును. క్రొత్త చట్టము ప్రకారము సిన్హా, బాగు, ముఖేంద్ర భారతీయులు ముగ్గురు సభ్యులుగా యొమింకబడిన రి వాస్తవముగా కాననము ఆమోదింకబడు ను గదా! ప్రజల కిట్టి మార్పు అధికమగు లాభము నమహుచ్చును గదా?

ఇల్లు ఆదోళనము సూపుచున్న ఇంగ్లీషువారికి కోపము వచ్చునని బాగుగారు భయపెట్టుచున్నాడు. ఈ బెదిరింపులకు భయపడు కాలము పొయింది. భారతీయులు ఇంగ్లీషువారి దుడుకు కాదుకొని యుండుటలేదు. మా మాట్లాడు మా కియ్యకలయునని కోపమున్నాడు. భారతీయుల ఆశయములు వ్యాజ్యములను లనియు కావున రిక్కు విజయము చేపూరుననియు నమ్ముచున్నాడు. పరాత్పరునివై భారతమువై జంకక, గొంకక, వ్యాధిమార్గమున వరించెదము. అంగ్లేయులు ఉదారభావాలై ఆ పప్పు డ పప్పు డు ఇచ్చు స్వల్ప సంస్కరణములను ప్రజలు ఆనించుట లేదు. మన యుద్ధయభ్యుచయై వాభారపడి, స్వయంకృషి నే నమ్ముకొని సంతోష పూర్వముగా ముందంజవైచుచు దూరభమై ప్రకాశవంతమై యున్న స్వాతంత్ర్య మోక్షము పొందుటకు ఉత్సాహముతో ప్రకటింపవలెను.”

పిమ్మట వండిత ఉమేష్ చంద్ విద్యారత్న గారి టిట్టు పక్కనెంచిరి. సింహాగారికి ప్రభువు బిరుదును ఇయ్యబడినది. పీక ప్రభువులైనను పీక ఫక్రీ భావములు అలవడినవి. అంగ్లేయుల దురుకారకు మనము కాదుకొను చుండిన, వారు మనలకు కుక్కలకక్కలుగా కరిగించెదరు.

గా. యం. అబ్దుల్ కాసీం గారి టిట్టు చెప్పిరి:—1908 సంవత్సరమున జరిగిన మక్రాన్ కాంగ్రెసునందు బాగుగారు ప్రవాసమునకు పంపబడి 9 తెంగాలీల విషయమై తీవ్రముగా మాట్లాడిరి. పిమ్మట అనేకులు నిష్పాధితులైరి. అనేకులు ప్రవాసమునకు పంపబడిరి. అనేక ఘోరకాత్యులు జరిగినవి. అయినను ఆ బాగుగారి విషయమై కక్కమునైన మాట్లాడలేదు. ఏదో క్రూరుదనమున సిన్హా ప్రభువుగారు రాజకీయ రంగము ప్రవేశించియు కనకముచున్నది. భారతీయుల ఆశయములు ఇచ్చుట, నుఖములు, దుఃఖములు ఏవియు ప్రభువుగారికి తెలియవు. సిన్హాగారు ఎట్టి ప్రకటన నియమగు చేసిన యొనర్చినటు నాకుతోచదు. పిమ్మట సభవారు ఏగిరిగముగా క్రింది తీర్మానమును ఆమోదించిరి.

తీర్మానము.

సిన్హా ప్రభువుగారు సంస్కరణ చట్టముపై యొసంగిన అభిప్రాయము భారతీయుల అభిప్రాయమునకు కృతీరేకమైన

దనియు, ఈ దినమున వోసంగబడిన స్వాతంత్ర్యము ప్రభావ్యతను ముఖే యొసంగ బడింది కాదని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నాడు.

పిమ్మట ప్రజలు సభవద్లి సిన్హా ప్రభువుగారు పోవు మార్గము ప్రక్కన నిలిచి అరగంటకాలము “సిన్హాత్ సిగ్గులేటు” “మిరవాదులకు సిగ్గులేటు” అని అరచుచుండిరి. ఒక కృక్క మిరవాదనా నకు అండిరి. మరొక ప్రక్క కొందరు పోలీసువారుండిరి. ప్రభువుగారికి స్వాతంత్ర్య మొసంగవచ్చిన వాకపీరే. ఇంక అశరల వేల సంఖ్య జనులు ‘సిన్హా ప్రభువుకు సిగ్గు లేటు, విశ్వాసపూరిత లగు భారతీయులకు సిగ్గు లేటు’ అని అరచుచుండిరి. అత్యుబహు షుభిక.

డెవికిరు సేనాని పందచ్చము.

లండను, జనవరి 16.— నోనోహానీవునండి డెయిలీ ఎక్స్ప్రెసుకు కిట్టు కంటి కచ్చెను. టాగ్రాగువద్ద సందర్శించగా డెవికిరు సేనాని ఇల్లు చెప్పెను. బోల్షెవిష్టు ముఖము వివరితముగ గుమిచుడుకులను నేను పంజాబు మొండితిని. ప్రాన్సు (రిటను) కేకము లింకను నహాయ మొనరించునని నేనాశించుచున్నాను. ఎవరు పెట్టిపహాయ మొనరింకవచ్చును యొద్దము మాత్రము జరుగుచుండగలదు. కొంతకాల మాగిన నాగి పోవచ్చును. కాని మరల యుద్ధము జరిగక లేవదు. ఎల్లప్పుడు ను బ్రిటిషువారే విజయ మొందుచుండుటకు భరించాలను జర్మనీ సహాయము కొరవలయునని కొంతమంది అనుచున్నారని ఆ వనికి నేనెన్నడును నమ్మలేకను.

జీవిత వ్యయము

లండను, జనవరి 20.—ఇంగ్లండు ఆహారకాభాధికారి సర్ కామ్యూలరాబర్ట్స్ గారు ఒక ముఖ్య వ్యాసములో నీక్రిందియంకములను తెలియబరిచిరి. “సరఫరాను రిక్కునగుచుండుటయే జీవితవ్యయము పోవుపోవుచుండుటకు కారణము. అందుచేత క్రొత్తరాబడి మార్గములను మనము చూచుకొనవలయును. బోల్షెవిష్టులతో కర్షణముచేయుట అసహ్యకరము కాని యిష్టాసరఫరా లేదని బ్రిటిషువర్తకముమరల అభివృద్ధి చెందుట కష్టము. ఎడ్లకోరు మ్యూంకెడల రాబట్టుకొనుట ముంచియో లేక జీవిత కృషియు మరింత పోవుపోవుట ముంచియోగల్గయింపవలయును మర్యాద యుక్తముగ యిష్టతోరర్తకము చేయుటకు తగినవెరువును బాడవలయును. మనమాతెనువును బాడవలకుండిన జర్మనీ, ఆమెకాళు రిక్కుక బాడగలవు. సోవియట్టు ప్రభుత్వమునందు గూడ నెట్లా రిలీలుపుకొనుటగిన రిష్టాసరవాకార సంఘములతో ఉత్తరప్రభుత్వ ప్రయత్నము జరుపబడెను. కన్నులవారు గారు సోవియట్టుతో ఉత్తరప్రభుత్వ ప్రయత్నము జరుపునంత అసందర్భ మింకొకటి లేదనియు సోవియట్టుల ప్రభుత్వమున నహాకారసంఘము లన్నియు నమిన వనియు తెలుపబడెను.

బెర్లిను కార్మికులు.

లండను, జనవరి 18.—18-వ తేదీన కార్మికులను కొంతమందిని చంపిండుటకు నమ్మిని తెలుపుచు బెర్లిను సాంఘిక వాదులు 24 గంటలు నమ్మకట్టు యత్నించిరిగాని కార్యము లేకపోయెను. కొంతమంది మాత్రమే నమ్మకట్టిరి.

తురుష్క-సంధి.

లండను, జనవరి 15.—డెయిలీ న్యూసు ఇల్లువార్తయొచున్నది.—తుర్క్కివిషయమున రిలవని రిలంపుగ మిక్రమండలివారి అభిప్రాయము మారిపోయినది. ప్రస్తుతోద్దేశముల ప్రకారము నల్లానుగారు కొన్నివరకులకు బోబడి కష్టానికి నోపిలునం డుండుట్లున్నది. ప్రైయిట్టు స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలగకుండ కొంతభూమి మిక్రమండలిస్థానమున నుండును. ఆర్యులనుల స్వాతంత్ర్యమున కెట్టి లోకము నుండదు.

అడియేటిక్కు సమస్య

స్వాతంత్ర్యము జనవరి 15.—అడియేటిక్కు సమస్యకుగూర్చి జరుగుచున్న రాయభారములు ముగిసినవి. ఇత్తు ఏర్పాటు జరిగెను. ఇటలీ దాని కంగీకరించెను. కాంతి సంపాదకార్థము దాని నంగీకరింకవలెనని క్లమెంకోగారు జూగోర్జావులకు బోధించెను. బెల్జీకు వారిలో నాలోచించవలయునని జూగోర్జావులు ఇత్తుయేర్పాటుల నచటికి రిలీమూలమున తెలిపిరి. రాజీనామా కనుకూలముగ 16 వ తేదీన జనాబు వచ్చునని కలంబడుచున్నది.

శ్రీ కవచదుర్గపుస్తకభాండాగారము, ముదూరు:—
ఈభాండాగార ద్వితీయవార్షికోత్సవము ఈనెల 14-వ తేది
శివ్రాత్రుటి కాశాచార్య కోదారి రాధాకృష్ణయ్యకందులుగారి
సభ్యత్వశ్రీమంద జరిగినదనిగా జరుపబడినది. అగ్రానవాధి
పతిగారి యజమాన్యవిజయవలన శ్రైశ్లోలలో చాలమందికి భాం
డాగార మందు క్రద్ధగలిగినది. కవిశ్రీకృష్ణపురపు బాలికాపాఠ
శాల ప్రధానోపాధ్యాయులు గంగాధరకామ్రాగారు మూడ
వరూచేసి గ్రంథాలయోపయోగములను నిలిపివేయునవ్వనిపించి
సభ్యులయందు ప్రతీభమును గలిగించిరి. గ్రామస్థులు కలసివిధ
ముల పుస్తక భాండాగారమునకు సహాయమును చేసిన మని
తాగానను చేసిరి.

World's News.

EUTER'S AGENCY.

England

Melting of Gold Coin.

Interesting Case by bank of England.

LONDON, January 16.

The "Daily Mail" says seven people including a Barrister and his wife and two Hatton Garden diamond merchants were arrested in London yesterday evening in connection with a remarkable case in which the Bank of England is prosecuting under the section of the Defence of the Realm Act which prohibits the melting of gold coin. The transactions concerned represent hundreds of thousands of pounds. Several thousands in notes and gold were discovered at the houses of the people arrested. It appears that there have been withdrawals of gold amounting to hundreds of pounds weekly from the Bank of England for months past. The officials requested the drawers to take treasury notes in the interest of the country, but they insisted on their right to gold. After that watch was kept as a difference of twenty eight shillings between the value of gold per ounce and the face value of the sovereign makes the conversion of coin into jewellery profitable. Other arrests are expected.

Britain's Post-War Finance.

Object of 5½ Per Cent Loan.

London, January 20.

Newspapers, commenting on the new British Five year 5½ per cent loan, emphasize that a special feature is that the loan is redeemable under five years at the option of the holder, by notice given in January 1921, 1922 or 1923, requiring repayment twelve months later. Another feature is that the new bonds and interests are exempt from British taxation, including income-tax for holders not resident in the United Kingdom. The object of the loan is to replace obligations totalling about 200 millions maturing in the present year.

Awards to I.A. Officers.

LONDON, January 16.

The "Gazette" announces the following awards to officers of the Indian Army for gallantry and devotion to duty in the field during 1919 in Mesopotamia.

D. S. O.

Captain J. C. Fraser for marked gallantry and good leadership. While commanding a small force he was heavily attacked for twenty-four hours on May 30th, at Qarahagir Hut. He inspired all ranks to greater efforts and maintained a stout defence until the arrival of reinforcements.

M. C.

Lieut. Goddard, During the attack on Sugari Camp on August 14th he displayed untiring zeal and contempt of danger. He controlled the command most ably all day. The failure of the enemy attack was almost entirely due to his efforts.

Resident Rawat Singh, 32nd Lancers, for marked gallantry and good work. On May 30th at Qarahagir, when his squadron was heavily attacked he used a Hotchkiss gun and delayed the enemy considerably, and though wounded he continued in action enabling the squadron to retire.

Jamadar Lal Shah Gul, 136th Baluchistan Infantry, Sherania. On September 17th with two sections he captured a point close to enemy Sagar and although heavily fired on he maintained the position for two hours without support until ordered to withdraw. He showed great gallantry in moving the wounded and controlled the command most skilfully.

Assistant Surgeon J. M. Connor. On July 18th he went from Fort Maude to Barley Hill picket and though wounded attended the wounded under fire until they were evacuated. He was again wounded but continued on duty till the 20th July.

Lieut. C. W. Harvey, Mt. Dakka. On July 3rd after three unsuccessful attacks made on Turu Peaks he led two weak platoons successfully against the Peaks inflicting many casualties on the enemy who retired. He showed great gallantry and able leadership.

Lieut. Augustus Oates. He commanded at Fort Maude on July 18th and when Barley Hill was attacked showed cool and able leadership in directing the effort to assist the picket. The heavy losses of the enemy were largely due to his excellent dispositions.

Captain H. V. Yule From June 6th to 8th he marched two hundred Gurkhas through enemy country fifty-four miles in forty-three hours to reinforce Fort Sandeman. He forced the way through after suffering considerable casualties by bold and able leadership and materially aided the situation at the Fort.

Nitrogen Products Committee.

Recommendations of Final Report.

LONDON, January 16.

The Nitrogen Products Committee in its final report recommends the adopting of measures for the synthetic production of nitrogen compounds on a large scale to enable the country to dispense with Chilean nitrate in the war time and urges the establishment of the calcium cyanide process in Great Britain without delay on a scale sufficient to produce sixty thousand tons of cyanide annually. The necessary electrical energy should be obtained either from water power in Scotland or by large steam power stations. The report submits proposals for conserving and increasing the existing output of combined nitrogen and also for the better utilization of coal and the reducing of consumption of raw coal as fuel. It suggests the framing of a co-ordinated policy to safeguard the future nitrogen requirements of the Empire and concludes:—"Nitrogen fixation

will be a new key industry and therefore it requires active Government support."

Bankers For World Trade.

International Support being Secured.

LONDON, January 16.

The appeal of financiers in America for an International Financial and Commercial Conference which was also addressed to the United States Government, was published simultaneously in Britain and other countries mentioned in the American appeal. The British memorial is signed by Sir Charles Addis and Sir Robert Kindersley, Directors of the Bank of England, Mr. Asquith, Viscount Bryce, Lord Robert Cecil, Mr. Clynes, Lord Inchcape, Mr. Reginald McKenna, the Railwaymen's leader Mr. J. F. Thomas and a number of prominent bankers. The memorial, as published in other countries, is signed by men prominent locally.

Wool Deal.

LONDON, January 20.

Several members of the Sub-Committee investigating the price of wool have issued a statement inviting the public to await the report of the Sub-Committee. They point out that no investigation has as yet been begun regarding the cost of production and distribution of yarn and of the profits arising from them. It is therefore suggested that any reports on yarn profits are only guesswork and therefore misleading.

Attack on Miss Florence Nightingale.

Suspect Detained in London.

London, January 16.

The man has been detained in London in connection with the attack on Miss Florence Nightingale Shore. It appears that the suspected man was acquainted with Miss Shore.

Gold Theft Case.

Some Arrests.

LONDON, January 16.

Those arrested in connection with the Gold Case were brought up at Bow Street to-day. Evidence showed that £3300 in gold coins were found in the home and in possession of the accused when they were arrested. The accused have been remanded in bail ranging from five hundred to thousand sterling.

Railway Settlement.

LONDON, January 20.

In a speech upon the Railway Settlement at Cambridge, Sir Eric Geddes, Minister of Transport, declared that, if the men had not accepted the recent tentative agreement, they would have struck the severest blow possible at the principles of collective bargaining with Trade Unions.

Permanent Increase in Railwaymen's Wages Bill.

He pointed out that the settlement represented permanent increase in Railwaymen's Wages Bill from forty-seven millions before the war to one hundred and two millions sterling, namely, an increase of 134 percent, notwithstanding any fall in the cost of living. This increase of sixty-three millions represented the estimated additional cost of Railwaymen's wages due to the improved rates, hours and conditions of service. As the cost of living fell, the Railway costs would fall, which reductions, coupled with the economies effected through unified management, should reduce the expenditure which had caused the recent increased rates.

Return of Railways to Level.

He believed that Railways could, despite the new Permanent Wages Bill, return to the level which would enable trade to thrive and compete in the world's markets without undue handicap. He had been assured by men's leaders that management could henceforth expect closer co-operation from the workers. This should release the management from the consideration of unending wages disputes, enabling proper attention to be given to economical and efficient management of their lines which would have the direct money result. The wholesale competition for the same traffic was wrong and wasteful. Railways should compete in developing the districts, not in trying to flick traffic from one another. His opinion was that day for that had gone.

Absence of Competition.

Nevertheless absence of competition should not be used unduly to curtail facilities. Finally, he said, that the settlement with men's leaders had given permanent substantial advance in the new standard of normal wage to men and also provided a normal wage to meet the present and future cost of living, with machinery to ensure thorough investigation, by management, workers and users, of future questions of wages and conditions of service.

Conclusion.

Wise and Statesmanlike Settlement.

It was a wise and statesmanlike settlement and if worked in the spirit and letter on both sides, would vastly improve not only the men's conditions, but efficiency of the great railway system and would allow the Government time to tackle the great problems of the future with which they were confronted in transportation which was an interest second to none in national importance.

Russia

Lettish Successes.

LONDON, January 16.

COPENHAGEN.—The Letts continue to advance against the Bolsheviks and have captured a number of villages north of Rishniza for which a violent battle is proceeding. The Bolsheviks have been largely reinforced. British General Burt addressed the Lettish and Polish troops at Dvinsk congratulating them on their success.

General Denikin Interviewed.

Retreat Explained.

LONDON, January 16.

A "Daily Express" telegram from Novoposetsk says that General Denikin, interviewed at Taganrog, attributed his retreat to overwhelming Bolshevik masses. He relied on the continued help of France and British, but if all help were withdrawn and his cause temporarily eclipsed the struggle would continue. For it was impossible to tolerate the idea of a permanent Bolshevik triumph. He refused to countenance the idea of calling on Germany for help which was the cry of only a small section of the pessimists.

France

Urgent Bolshevik Danger.

Turkish Problem Thrown Background.

LONDON, January 16.

PARIS.—The Turkish problem has been thrown into background by the far more urgent Bolshevik danger. It is now possible that the Turkish problem will not be dealt with by the present gathering of the Allied Delegates.

New Ministry in France.

LONDON, January 19.

PARIS.—The Havas Agency says that M. Millerand has formed a cabinet which is chiefly the previous Ministry with a number of changes. M. Millerand takes the Portfolio of Foreign Affairs in addition to the Premier ship.

Supreme Council and Russian Problem.

LONDON, January 16.

PARIS.—The Supreme Council has decided, with a view to remedying the hardships of the population in the interior of Russia, to permit exchange of goods on the basis of reciprocal exchange between Russians and the Allies and neutrals. Consequently, they will give facilities to Russian Co-operative Organizations which are in direct touch with the Russian peasantry to import clothing, medicines, agricultural machinery and other necessities in exchange for grain, flax, etcetera, of which there are surpluses in Russia.

The arrangement does not imply any change in the Allied policy towards the Soviet Government.

Surrender of German War Criminals.

LONDON, January 16.

PARIS.—The Supreme Council has approved the letter demanding surrender of German war criminals.

French President's Election Result.

LONDON, January 16.

PARIS.—the Joint Parliamentary Secretariat in connection with Saturday's Presidential election gave Deschanel 408 votes, M. Clemenceau 389, M. Poincare 16, Jannet 4 Bourgeois 2, Foch 1.

Afterwards it was announced that M. Clemenceau has withdrawn his candidature.

America

"The Storm Centre of Europe."

American aid for Poland.

Probable Direction of Bolshevik Activity.

LONDON, January 15.

WASHINGTON.—In the House of Representatives, Mr. Baker, Secretary of War, recommended that America's surplus war supplies in Europe should be given to Poland to help her against the Bolsheviks. He added that the Allies were considering participation in the movement to help the Poles.

General Bliss, Member of the Peace Delegation, declared that the revival of the European war was not improbable if Poland were unable to withstand the Bolsheviks. The military experts believed that the Bolsheviks would turn against Poland and he was of opinion that the United States should request the Allies to give their surplus supplies to Poland, because Poland was the possible storm centre of Europe. Military experts believed that the Bolsheviks would not attempt to press eastward of Lake Baikal against the Japanese and that instead of sending armies to India or Turkey they would probably try military propaganda. He opined that this indicated a westward movement of the Bolsheviks.

Germany

The Ex-Kaiser's Letters.

Tirade Against King Edward.

Advocacy of Bigger German Fleet.

LONDON, January 16.

The instalment of the "Willy-Nicky" letters which the "Morning Post" publishes to-day contains a letter written by the Kaiser on August 22, 1905, in which he says:—"The arch-intriguer and mischief-maker as you have rightly called King Edward has been hard at work in the last months."

The Kaiser cites the report of the German gentleman, "I sent to Cowes to observe an 'entente cordiale' of conversation with King Edward to show how wide the net for secret information King Edward has cast over Europe and over you. He first let his Press launch the idea of a visit to Nieme and when all the papers in Europe had taken it up and talked it over he suddenly published an insulting 'dementi' declaring that my Foreign Office had started the idea. The finest lie I ever came across. After this he invites my son behind my back to visit him in England. I have, of course, stopped that business. His Fleet is in the way of visiting our shores, and I think this will open the eyes

of many Germans, who are still loth to vote money for the extension of our Fleet. We shall send many down by rail and steamer to take the object lesson. They will, I hope, learn the necessity of building a strong Fleet."

Writing on August 26th, the Kaiser says:—"I have ordered my Fleet to shadow the British, and when they have anchored to lay themselves near the British Fleet to give them a dinner and make them as drunk as possible to find out what they are about and then sail off again. I think their astonishment will be as great as the English as well as our people believe that our Fleet will be in the North Sea. So don't tell anybody, for the secret must be well kept Ta-ta."

The Stockholm correspondent of the "Morning Post" says that the ex-Kaiser, writing to an old friend, Prince Euerstberg, complains bitterly of the publication of the correspondence as a violation of justice and says he is preparing an open protest through his Berlin lawyer.

Surrender of Ex-Kaiser.

Speculation.

It is pointed out in the Conference circles that in the event of Holland's being disinclined to deliver up Ex-Kaiser, Holland will have ground for resistance, in fact that the offence named in the Treaty, namely the crimes against the international morality and sacredness of the treaties, is not provided for in the Dutch laws or in Extradition Treaties. The French circles generally expect that Holland will refuse to deliver up Ex-Kaiser.

Berlin Workers Demonstrations.

Failure of Protest.

London, January 16. The Berlin Communists' call for a twenty four hour strike as a protest against the killing of demonstrators on the 18th instant, was practically a failure. Tramways were partly affected and few factories closed.

Hungary

Peace With Hungary.

LONDON, January 15. PARIS:—The Allies have handed the terms of peace to the Hungarian Delegation. The treaty in the main follows the line of the treaty of St. Germain with Austria.

Details of Treaty.

LONDON, January 18. PARIS:—The Hungarian delegation have been given a fortnight to submit their observations on the Treaty under which Hungary "inter alia" recognises the independence of the Jugoslav and Czechoslovak states. The Frontiers of the New Hungary will be determined by a Commission of seven of whom five will be appointed by the Allies. The total strength of the Hungarian army is fixed at 35,000 and no heavy guns are permitted.

Australia

Davis Cup Competition.

Details of Result.

LONDON, January 16. SYDNEY:—In the first singles match of challenge round for Davis Cup competition between Australia and Britain, G. L. Paterson (Australia) beat Major Arthur Lowe (Britain), 6-4, 6-3, 2-6, 6-2.

In the second singles match, Colonel Kingscott (Britain) beat J. C. Anderson (Australia), 7-5, 6-2, 6-4.

Australian Air Services.

London, January 15. Melbourne:—A Joint Air Board representing the navy and army is being constituted to take over the control of the present air service. Mr. Pearce, Commonwealth Minister of Defence, says that the question of air service must be reconsidered as a consequence of Viscount Jellicoe's report.

Australia and Ex-Enemy Countries.

Imports Therefrom Forbidden.

London, January 15. MELBOURNE:—The Federal Government has prohibited all imports from and exports to former enemy countries without the consent of the Commonwealth Minister of Customs.

Belgium

Shah's Arrival in Belgium.

Reception by King.

LONDON, January 16. IS.—The Shah and numerous suite including an Prince arrived from Paris on January 14th at train. They were received at the station by Belgian's and a number of distinguished with military honours.

In the evening in the palace the King giving Belgium's friendship towards France. The King of

January 20. tive Council will be moved ing Emperor al Proclamation dia Act.

Indian Telegrams.

ASSOCIATED PRESS.

Delhi

Delhi Telegraph Subordinate Employees. Extraordinary Representative Meeting.

DELHI, January 21.

At an extraordinary representative meeting of the Delhi Telegraph subordinate employees including the Linestaff and the Menials held on the 20th instant, the following resolutions were passed unanimously for sympathetic consideration due to the immense strain felt at the present high cost of living, the scale of pay Rs. 1 to 30 increase cent per cent limited, Rs. 35.

81 to 100, fifty per cent limited, 150.
101 to 150, forty per cent limited, 200.
151 to 200, thirty per cent limited, 250.
201 to 300, twenty five per cent limited, 350.
300 and above, twenty per cent.

The meeting requests the Director General to give immediate effect to the memorials submitted by all ranks of the staff regarding house rent, Simla Delhi allowance of 50 per cent, to include the line and menial staff. Abolition of local scale, revision of overtime rupee one by day and rupee two by night, per hour, and double rates for Sundays and holidays. The system of graded pay clerical establishment including munshis in accordance with service, reduction of night duties in accordance with Maxwell Committee. Revised scale of pay take retrospective effect from the date of first memorial. House rent be granted all ranks of service menials included. The meeting places on record that the telegraph authorities be requested not to accept irresponsible statements from those seeking favour. A representative committee who have shouldered the responsibility of directing this movement constitutionally appeals to the Director General for early reply, for immediate relief, and will be reluctantly compelled to cease responsibility of such reply be not forthcoming within reasonable time.

Sind

Export of Cows from Gujarat.

A Contradiction.

KARACHI, January 21. A press note issued by Mr. H. D. Dow, Assistant to the Commissioner in Sind (Civil Supplies) says:—A press note has recently been issued by the Bombay Government contradicting the report that 60,000 cows had been recently exported from Gujarat and stating that the total number of animals exported during the year 1919 was 1543. Some vernacular journals in Sind commenting on this rumour or its contradiction have suggested the very large numbers of cows or she buffaloes have been exported from Sind. The "Hindi" of January 10 refers to the press note issued by the Government of Bombay and enquires whether there has been any export of kine from Sind. The following figures are therefore published during the period from April 1918 to date a period of nearly two years, the total number of cows exported by sea from Karachi otherwise than by military authorities was two. The number of buffaloes similarly exported during the same period was nil. On military account the total number of cows exported to all destinations during this period was 302, and the number of buffaloes exported was 257. There is no record as to whether buffaloes were males or females, but probably the greater proportion were females. The total number of cows and buffaloes exported from Sind both on civil and military account during the last 21 months is 106. The following facts bearing on the same subject are also published for public information: The last cattle census held in Sind was in 1915-16 when the total number of cows in Sind was over 7,00,000 and the total number of the buffaloes was over 2,80,000. These figures do not include young stock which number including calves and buffalo calves of both sexes was 5,65,000. There was heavy mortality among the cattle last year, but during the greater part of the period above referred to there was considerable influx of cows into Sind by land from Las Bela territory into Karachi District and from Thar Desert into Thar and Jarkar, Hyderabad and Nawabshah Districts in Karachi. These cattle, while making question of providing fodder more difficult largely increased the amount of the milk available for local consumption. These cattle were driven back into their homelands after the fall of rain and yield of other cows is much less than normal owing to the long period of drought they have passed through. These facts explain temporary deficiency in quantity and consequent high price of milk and milk products in Karachi.

Punjab

Railway Officer's Alleged Bribery Case.

Lahore, January 21.

The case of alleged bribery against Mr. Heymerdinguer, D. T. S., North Western Railway, was resumed on Tuesday before Mr. Prenter, Special Magistrate and evidence was recorded for the defence. Captain Williams, 23rd Rifles, Brigade, stationed at Lahore, stated he knew Mr. Heymerdinguer well. He heard no rumours about his taking any bribes. Multan was a cheap place. Mr. Heers, City Magistrate, Multan, said he knew Mr. Heymerdinguer and Colonel Powney Thompson and they had been on bad terms. Mr. Smart Williams, Deputy Traffic Manager, North Western Railway who was at Lahore head office in 1917-18 said Mr. Heymerdinguer was one of his District Traffic Superintendents. Witness was transferred to Claims Branch. He did not consider that a slur on him. Mr. Heymerdinguer was also transferred to that branch and that was equally no slur on him.

Mr. J. J. Fries, Executive Engineer, Canals, said he knew Mr. Heymerdinguer and that the latter had

had a disagreement with Colonel Powney Thompson. Mr. Heymerdinguer had told him that Colonel Powney Thompson had asked him to call on him and had offered him a sort of apology for the words used at the time of disagreement. Mr. Heymerdinguer lived within his means. The case is expected to be closed on Wednesday when counsel for defence will open arguments and Public Prosecutor will reply.

Katapore Riot Case.

Prayer for Pardon and Mercy for men

LAHORE, January 21.

At an urgent meeting of the Punjab Hindu Sabha held yesterday Raja Narendra Nath, President, cabled to the Secretary of State and wired to the Viceroy praying for pardon and mercy for the men who have been sentenced to death in the Katapore riot case. It is understood a deputation will shortly wait on the Viceroy to appeal for mercy for these men.

Bengal

Nationalists and Lord Sinha.

Press Comments.

CALCUTTA, January 20.

The counter-demonstrations organised by the local Ex-remists on the occasion of Lord Sinha's arrival in Calcutta says the "Englishman" has served its purpose if only India has eyes to see. It provides another reason for the National Liberal Federation to rally its followers and formulate its policy.

The "Statesman" says that the counter-demonstrations was not good either in taste or in tactics and illustrates a result of encouraging students to meddle in politics.

The "Indian Daily News" observes that the lesson which Lord Sinha draws is that it is impossible to placate all parties in India by means of reforms.

Munitions Board Fraud Case.

Mr. Pratt Versus Chief Presidency Magistrate.

CALCUTTA, January 21.

The rule obtained by Mr. T. R. Pratt calling on the Chief Presidency Magistrate to show cause why Mr. Pratt's books which had been kept in the court by order of the Magistrate should not be returned to him, came on for hearing this afternoon at the High Court before Justices Chaudhuri and Newbould. Mr. Langford James appeared in support of the rule. The Advocate General showed cause on behalf of the Crown. The Advocate General said that the previous rule in this case was made absolute on the 7th instant. The Magistrate got that order on the evening of the 9th and the same night served it on Mr. Armstrong, Deputy Inspector General of Police. So there was no delay on the part of the Magistrate. On the 10th Mr. Meik, Controller of Munitions Board made an application and the Magistrate passed order directing Mr. Pratt to produce his books before the court and this order was served shortly after the books had been made over to Mr. Pratt's representative. It had been stated by Mr. James that the Magistrate and Mr. Armstrong put their heads together to frustrate the order of the High Court. If Mr. Pratt believed that such statements would help him in this case the counsel hopes the bench would disillusion him as quickly as possible. The Advocate General then read the affidavits of the Deputy Commissioner Bhaw and Meik. The only conversation Meik had with Mr. Pratt on the occasion of the search was that Mr. Pratt said that there would be no objection if the books were taken away. Mr. Pratt did not deny it, but was now saying that he meant that if such a thing had happened in any other country, there would have been bloodshed. In conclusion the Advocate General said:—This is a serious matter involving very large sums of money, and I hope your Lordships will say the Government of India are right in directing this investigation to be made and carried out right up to the Munitions Board, or they firms in Calcutta or employees of Munitions Board should be brought to that justice which they richly deserve if they are guilty.

Mr. James addressing the court said that the Advocate General had made an innuendo against Mr. Pratt to the effect that Mr. Pratt took back two of his books while they were being removed by the public. That was absolutely untrue. The order complained of could not be made as books were not in the possession of Mr. Pratt's Agent, The Force of handing over these books to Meik, agent of Mr. Pratt and then serving a notice on him to produce them was un-British. Referring to Meik's affidavit counsel said that if Mr. Pratt had stated that there could be bloodshed if books were removed any sane citizen of the Empire would excuse him under the circumstances, for everything is possible in Bengal. Counsel had not concluded when the court rose.

Bombay and Calcutta.

Mints Administration Report.

CALCUTTA, January 21.

The reports on the administration of Mints at Calcutta and Bombay for 1918-19 which have been just published, show that the imported gold acquired during the year under the Gold Import Act amounted to Rs. 2,94,372 against Rs. 18,36,66,347 in the previous year. A consignment of 18,00,000 sovereigns was received at the Calcutta Mint from the Commonwealth Bank, Sydney, under an arrangement whereby sovereigns coined at Sydney mint were obtained in exchange for an equivalent amount of gold bullion shipped to Australia from gold holdings in currency reserve. The retail value of bullion and foreign coins shipped abroad on this account and on account of payment made in gold to the United States of America for silver received therefrom under Pittman Act amounted to Rs. 5,32,94,147. Gold coin and bullion valued at Rs. 1,24,79,691 were also issued to Native States in exchange for rupees. Bombay Mint continued to receive usual consignments of gold from Indian mine or safe custody on behalf of the Bank of England, £16,71,698 worth of South African gold held at Bombay Mint for safe custody was shipped during the year on behalf of the Bank of England. During the year a branch of Royal

Mint was opened at Bombay with the object of coining sovereigns in India large accumulations of gold acquired under the Gold Import Act being utilised for the purpose. Actual coining was begun in August 1918 and 1,295,372 sovereigns were coined during the year. Pending completion of arrangements at the branch of Royal Mint, power was taken by legislation to coin in India gold mohurs of the same weight and fineness as Sovereign. Altogether 2,109,703 pieces of these new coins of nominal value of Rs. 3,16,45,545 were struck at Bombay Mint. The quantity of silver coinage carried out at mints during the year constitutes a new record, the total nominal value of Government of India coinage alone being Rs. 52,05,35,309 as compared with Rs. 30,77,07,326, the corresponding figure for 1916-17, which had hitherto been the heaviest coinage recorded in anticipation of the receipt of large consignments of dollar silver from America experiments were begun at Calcutta Mint early in the year with a view to making special arrangements for refining a portion of these consignments on their arrival in India. By the end of the year a large refining shed had been completed fitted with furnaces capable of dealing with large quantities of silver. Preliminary arrangements in connection with the coining of gold entailed a considerable amount of extra work at the Bombay Mint.

During the earlier months a small amount of munitions work was carried on at the two mints. The mints were also engaged on a certain amount of ordinary miscellaneous work such as the manufacture of medals, badges and dyes manufacture and the adjustment of scales and weights and miscellaneous supplies and repairs undertaken for other Government departments and for public.

Bombay

Mill Striker's Behaviour, Causing Panic.

BOMBAY, January 21.

The panic caused by the behaviour of the strikers yesterday among shop-keepers in the mill area did not completely subside to day and in spite of the presence of the police and the military in the vicinity such of them that dared to do business did so with only a portion of their shutters open. In addition to rowdiness at Chinchpokli already wired there were small disturbances and stone throwing in a number of other places.

Striker's Mischief.

BOMBAY, January 21.

This morning the mill strikers again gathered in large numbers in the locality known as Chimehepogli and created a good deal of mischief by throwing stones at the passing vehicles, tram cars and pedestrians. A number of people received minor injuries. On the arrival of Military on the scene the crowds dispersed.

Labour Committee Representation to Governor.

The Labour Settlement Committee have sent a lengthy representation to His Excellency the Governor requesting His Excellency's intervention and appointment of a Commission. The Millowners Committee held prolonged deliberation to-day, the result of which has not yet been announced.

Details of Representation.

The Representation submitted to His Excellency the Governor by Sir Narayan Chandavarkar as President of the Labour Settlement Committee after pointing out that the replies of the Millowners' Association are in some respects vague, goes on to say that:—"My committee feel that it could not hope with much chance of success to persuade the operatives to resume work without some act of concession on the part of the millowners, as an earnest of their desire to ease the situation and win their confidence, my committee therefore pray that Your Excellency will be pleased to accede to the following proposals:—(1) A round table conference, to be presided over by Your Excellency, of the representatives of my committee and of the Committee of the Millowners' Association and (2) a commission to be appointed to enquire by taking evidence into the condition of mill labour for the purpose of enabling the Government to adopt such steps by legislation or otherwise as may be necessary and to ensure social and economic welfare of the labourers and prevent in future, so far as possible, recurrence of strikes and other labour troubles which are a menace to the city. As to the first of the two proposals I am to submit that the business of the Conference will be to come to a friendly understanding regarding the measure to be immediately adopted by the millowners as a condition of operatives returning to work. Such an understanding arrived under Your Excellency's auspices will greatly encourage my Committee to take upon itself the responsibility of advancing immediate resumption of work by operatives and it will have no doubt powerful influence on the operatives in the direction of complying with such advice. My Committee also urge a commission should be appointed at an early date to inquire into and report on the conditions of labour in factories and to recommend improvements therein, calculated to give the work people opportunities among them, of healthy and cultured personal and family life. My Committee think there should be an adequate representation on the commission of both employers and employees; that the commission should be presided over by a person well conversant with factory labour problems. Such a commission is rendered extremely necessary by the experience of the last two years when labour troubles had been a source of anxiety and woe to the Government and to the public. In submitting this representation I beg to add that my Committee did not think it fair and proper to approach Your Excellency and pray for intervention so long as my Committee were carrying on negotiations with the Millowners' Association."

Instigation for the Strike.

In the course of the representation a speech, delivered by a representative of a mill operatives at a meeting of the committee denying the charge that the strike was at the instigation of a few malcontents is quoted at length. According to the speech quoted what happened was the operatives of one mill in Bombay, feeling sorely the pinch, approached the Assistant Manager of that mill as the head manager was then absent and requested him to have the bonus of the last year paid to them, because they could not meet their wants

from their wages. The Assistant Manager not only declined to listen to them but was overbearing in his attitude that set up the backs of the operatives of the particular mill. They at once struck work, came out in a body and marched off instantly to other mills and began to throw stones at those working in them. The Managers of the latter mills seeing trouble brewing from outside stopped the machinery working and of their own accord and responsibility without any motion on the part of their operatives ordered the operatives to leave work and clear out of the mills. It was at that moment not a case of strike but a case of lock-out for which not they but their employers were at the start responsible, though it be that they felt at that moment the lock-out necessary in the interest of security and peace.

A largely attended meeting of strikers was held to-day at which the Honorary Secretaries of the Labour Settlement Committee spoke. A hand bill over the signature of Sir Narayan Chandavarkar stating the Governor was being approached and exhorting the strikers to behave peacefully was distributed at the meeting.

Governor's Reply.

BOMBAY, January 22.

In reply to Mr. Joseph Baptista's representation on behalf of millhands urging the Governor's intervention the Private Secretary has replied that His Excellency is taking immediate steps to enquire what steps he can usefully take to terminate the dispute in mill industry. At the meeting of the Labour Settlement Committee the President, Sir Narayan Chandavarkar, announced that he interviewed the Governor on Tuesday and made verbal representation of the millhands case following it up with a written representation. He assured the committee that His Excellency was actively engaged in bringing about a reasonable settlement and securing redress to the operatives.

A number of crane workers of the Port Trust Works have struck work. No grievances are given.

News in Brief.

DELHI, January 19.

Vicereunt and Lady Gosehan who have been guests at the Viceregal Lodge left for Peshawar on Saturday night.

TRIVANDRUM, January 21.

Mrs. Walker, wife of Prof.essor Walker, Maharajas College, died last night of Typhoid fever.

Bombay, January 21.

The Mail steamer "Manta" with the outward mails of the 8th instant is expected to arrive in Bombay at 5 a.m. on Sunday the 25th January.

PONDICHERY, January 20.

The Legislative Council met yesterday in an extraordinary session at 4 P.M. in the Town Hall. M. Henri Gaebelle was elected the President of the Council. The object of the session was to study the question of increment in the pay of all Government Officers in view of the increased cost in living.

Latest Telegrams.

The Bombay Corporation have again invited the Government's attention to the beggar nuisance in the city and urged that early steps should be taken to deal with it by the provision of refuges, infirmaries and workhouses and undertaking legislation on the lines of the Vagrancy Act.

Calcutta, January 22.

A health exhibition is to be held in Calcutta in March next. It will be so arranged as to give visitors a literal education in the prevention of disease. Expert lecturers will explain the exhibits to Indian spectators.

Says a Darbhanga correspondent:—Before [the District Magistrate of Darbhanga] petition has been filed on behalf of Babu Sindubashini Prasad, Zamindar of Birpur, situated in Darbhanga district, to the effect that in the villages around Birpur there has been a great upheaval of feeling amongst the tenants. It is further stated in the petition that some of the tenants had journeyed to Aurangabad to watch the deliberations of the last Indian National Congress and since their return they have been spreading false ideas that the freedom of man and country had been proclaimed and that anything which clashed with their conception of the absolute rights of men must be seriously challenged. It is also stated that the tenants of Birpur have universally accepted that the malik should be set at naught and if need be his cutchery should be plundered. About these affairs the manager of the petitioner sent out the news to the sub-inspector of Deodha Thana. The District Magistrate has directed S. D. O. of Madhubani to take necessary steps to prevent a breach of peace and put down any violation of law.

కామమ వెల్లెడపప్పుమంత్రి యనుమతిలేనిది పూర్వ శత్రు శక్తుల కేసుమతుల బంపరాదనియూ, దిశమతులకేయ రాదనియూ ఆప్టియూ ప్రభుత్వమువారు బహిష్కరించిరి.

కొయిల జాతునకు ప్రాసిన శిశువుల మార్పింగుపొద్దుకై ఇంకను ప్రయత్నించుచున్నది. ఇంగ్లీషువారిమీద తన పోసి నేరముల నెన్నిటిని ఆరోపించును నతడాయుత్తరమును ప్రాసినా శ్రీధర్వర్మ క్రమక్రమముగా యూరపుఖండమున ఆపోమాస్య అధికారము సంపాదించుట కంతయు ప్రయత్నించుచు ఆతడందలూ తెలివెను. ఈశిశువు నిట్లు ప్రయత్నించుచుండుట తెలిసి కొయిలజాతు చాల కోపగించుకొనుచున్నారనియూ, తమ యశస్యతని కలహము వ్యక్తీకరించిరియూ తెలియుచున్నది.

తెలంగాణ వార్తలు

[తెలంగాణ వార్తలు]

లమెరికా పోలండునకు సహాయ మొనరించుట

హాస్టింగ్సు, జనవరి 15:—ప్రతినిధుల సభలో యాధికార్యదర్శి చేతుగా రిట్లు చెప్పిరి. యాధ్యపయన నితరుల సహాయమునకు ప్రోత్సహించుట సామన్యుల పోలండువారి కీయదగును. అందువలన వారు బోలెడుబట్టలతో నిరాటంకముగ పోరాడగలరు. 11 పోలండుల సహాయ మొనరించుటను గూర్చి మిత్రమండలికా రాజాజించుచున్నాడు.

సంధ్య సభా ప్రతినిధులలో నొకరగు బ్రిస్టు సేనాని పోలండుగాని బోలెడుబట్టల నెదిరించి నిలబడవలెనని యూరపు శంకరాచార్యుల మరల ప్రారంభమగుచున్న సందేశమును తెలిపిరి. ఇట్లుపై బోలెడుబట్టల పోలండుమీద పడచి కన్నులు కప్పిన మిత్రమండలివారి కమితా వారంపిన వస్తువులలో మిగతా వస్తువులను పోలండున కిచ్చుట మంచిదని అతనియొద్దేను. బోలెడుబట్టల లైకీల సరస్సును చాటి చూపుచు నున్నవార నుద్దేశించు తమ ప్రాంతములను హిందూనేతమునకు తుర్చిని వంపుకంటె నైవిరోధ్యమును వ్యాపింపజేయుటకు ప్రయత్నించినవారని అతడు కలంబుచున్నాడు.

ప్రాముఖ్యతన మంత్రివర్గము.

హ్యారింగ్సు, జనవరి 19:—హానానల్ కెస్సీ వారిట్లు తెలిపిరి. మరల చున్నాడు.—మిల్లి రాండుగారు నూతన మంత్రివర్గము నేర్పరచిరి. పూర్వపు మంత్రిము చాలయందీ బానిలో మరల చేర్చబడిరి గాని ఎన్నియూ మార్పులు గలిగినవి. ప్రధాన మంత్రివర్గమున సహించుటయేగాక మిల్లి రాండు గారు నిజశిక్షమంత్రి పనిని గూడ చూచుచుండురు.

తురుష్క సమస్య కరిష్కారము.

ప్రస్తుత మాహిపుట.

హ్యారింగ్సు, జనవరి 16:—బోలెడుబట్టల ప్రమాదము చాల విశేషముగ నుండుటవలన తురుష్క సమస్య ప్రస్తుత మిత్రమండలి సభలో కరిష్కారము కాదు. ఆచర్య ఆసీనేను బడును.

యూనియన్

లండన్, జనవరి 15:—యాధికార్యాలయము వారిట్లు తెలియజరుచున్నాడు.—బ్రిటిషు మిలిటరీ మినహావారు డెస్కిను సేనానితో గలసి ఎకటేనోదనన కేగిరి. కాక్స్ను ప్రెస్టుము ఆక్సాయిసరి. వెనక కొంతభూమి నాక్రమించుకొని యున్నాడు. ఆక్సాయిసరి చూతునకును గల భాగమును దాన ప్రెస్టుము నాక్రమించిరి. రెడ్డులు ఆయుధములను ప్రయత్నించుట విషయముందలాలక బోయిరి. ముంటియారు ప్రెస్టుము ఉత్తరక్రిమియా యందలి కొంతభాగము నాక్రమించిరి. రెడ్డులు ఓడిస్సామీది కేసు ప్రయత్నము లాపిసేను బడినది.

ఉర్దూ సభ.

హ్యారింగ్సు, జనవరి 14:—ఉర్దూసభ జనవరి 15-న 'తేవీ' పరమ నాపినేనుబడిన. అద్రెయిటిక్కు సమస్య ఇంకను పరిష్కారము కావాలను. సభవారు ఆర్గినియా, కార్నియా, అలెక్సాయిసరి జేకము స్వాతంత్ర్యమున కంగీకరింప తీర్మానించిరి.

తెలుగువిజయములు

కోపమ హేమను, జనవరి 16:—తెలుగులింకను విజయము నొందుచున్నాడు. బోలెడుబట్టల తోడిపోవుచు నాకు తరమున వారెన్నియో గానుములను సభాకాళిలకు చాలభయంకరమును పోషజను. విజుల కంఠమందియో సహాయము. సేనానివిజుగాదడ్డిక. ల సభినందించుచున్నాడు.

వెంటి

బరులు నికె;

నియూ,నికెలు

లాభముగ

టిపు దివు

కృతేక వె

ఆంధ్రమున

(2000)

నూతన గ్రంథము

గాంధీ మహాత్ముని

హౌందవ స్వరాజ్యము

(అంగ్లమునుండి అనువాదితము)

ఎల్లరకు నగ్గమగునట్లు సులభ శైలిని వ్రాయబడినది. ఆంధ్రులెల్లరును చదివితీరవలెను. ప్రతి భారతీయుడు అందును విషయముల గ్రహించవలయును. ప్రతి 1-కి వెల రు. 1-0-0.

శ్రీవాసంతగ్రంథనిలయము, 17 నారాయణ మొదలి శిథి, చెన్నపురి.

Notice.

Tenders are invited for putting up 2500 candle power Washington Lights daily in the places mentioned below.

(1) Three (3) lights shall be stationed in Sri Govindarajaswami Temple, one being at the Padikavali inside, one at the south-eastern corner and one at the north-western corner of the inner quadrangles

(2) Two (2) lights shall be stationed in Sri Ramaswami Vari temple, one being at the north-eastern corner and one at the south-western corner (near the temple building) of the Mahapradaksh-nam.

(3) Two (2) lights shall be put up at the Pushpathota, one being inside and one outside

The light inside the Pushpathota shall be kept burning throughout the night from 6 P. M. to 6 A. M. daily.

The other six (6) lights shall burn from 6 P. M. to 12 midnight on ordinary days and from 6 P. M. to 6 A. M. i. e., the whole night during festivals.

The tenders should reach the undersigned on or before the 25th instant. Each tender should be accompanied with an earnest money deposit of Rs. 100 -. The tenderer should specify in the tender application the rate for each light per diem. The successful tenderer should be prepared to supply the required number of lights with all thnd accessories, including kerosine, mantles air spirit etc., from 1st February 1920. The contract should run till 30-9-20. The lowest or any tenderer may not necessarily be accepted the right of rejecting or accepting any tender being reserved by the under signed.

M. SURYANARAYANA RAO
For Vrishanankartha.

మలయ చంద్రము

గనేరియా అను పెంగుగమునకు తులారము.

తద్యము లేదు. పిలిచితో కులేరు ఎలుపు, తెలుపు, కప్ప, అను మును విధముల పెంగుగమును మూడు పూటలలో మున్నును. అగ్ని, రాజు గుటుంబములలో వాడబడిన గొప్ప కొవడము. కల దన్నీ 1-కి రు 2-4-0

పంచంగము

రాధాసంపత్తయ్యు. శ్రీపాదవాది. అనేక ధర్మశాస్త్రవిషయములు కలవు వెల 1-కి 0-2-0. నాలుగు ప్రతులకు తక్కువ వంతుబడవు.

(1251) గందర్వపార్వతీ, రాజమండ్రి.

పట్టణము సైవల్ ముక్కు-పాడి

ఈ ముక్కు-పాడి మిగుల శ్రేష్ఠ మైఖాగానుగో తయారు చేయుచున్నాము. ఒకరిదన ఉపయోగించి చూడండి. పీసె 1 కి రు 4-0-0. కేసు 1 కి రు 0-14-0. వాష్టజప్రశ్నోము.

కె. ఆర్. శేషు అందుకో,

23, కృష్ణస్వామికుని అగ్రహారము, మదరాసు.

ప్రత్యేకపు ఖాళీ అమ్మకము.

మిగుల చౌకధరలు.

ఇంటివైక కప్పు పెంతులు. ఇంటివైక కప్పులు. ఇంటివైక కప్పు పెంతులు.

మిక్కిలి మేలైన మంగుసూకు మూడిరి హెక్టారు మూడిరి పెంతులు ఇప్పటిమా పురుల ననుసరించి ఆవిరి చూత్రములు, రోటరీ వేస్తు, కగ్ మిల్లులు, పాలిషర్లు, మున్నగు వాని కహానుచే తయారు చేయబడును. అర్జును ఇచ్చిన ఇప్పటిమా పురు ఇటుకలు, శ్రేష్ఠమైన ఇంటివైక కప్పులు, ప్లాక్ ఇటుకలు, హోల్ ఇటుకలు, రిడ్జులు (ఇంటివైక కప్పు పెంతులు) ప్లాట్టుస్ట్రెస్ట్రెస్టు, వెటిలేటర్లు (ధారాశీలముగా కుద్ర మైనగాలి ప్రవహించునట్లు చేయు సాధనములు), జలంకార మైన, సావామైన లోక కప్పులు, కిందపరచు రాళ్లు (పొలింగు) (సిలింగు) మొదలగు అన్ని విధములైన కట్టమూములు వర్సింగు క్లెయిన్, క్లెయిన్ గుడ్లతోనూ పురమాషీగా తయారు చేయబడును. కానిటరీ, డ్రెయినేజీ గొట్టములు, బొట్టు వంపులు) టి మూడిరి గొట్టములు, పర్ కీవాంపాటివక్ మొదలగునవి కూడ తయారు చేయబడును. ఒకసారి అర్జును ఇచ్చి చూడ ప్రార్థన. ఈ క్షరములు ఈ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయవలెను. మానేజరు, బి. ఎన్. ఇండస్ట్రీయల్ హోమ్, (1976) పోస్టు ఒల్లూరు, (కోచ్చిన్ స్టేటు)

Manager
B. N. Industrial Home
P. O. Ollur (Cochin State.)

649 నమకము 1842

బంగారు, వెండి, రత్నముల నగలును, ఇతర వస్తువులను వాసిను యిచ్చిన పుచ్చుకొని వైకము ఇవ్వబడును. ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, 25, చైరాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

నగలు వాణ్యముగాను, పూచీతోడను పరిమైన ధన లబ్ధి తయారు చేసి విక్రయించుట వంచనమును. తయారు చేసిన బాటిని అతిశ్రద్ధాగా అర్జును మేరవ తయారు చేసి ఇవ్వబడును. ఒకసారి అర్జును ఇచ్చి నగలు తయారు చేసుకొన్న వారికి వ్రాసి మామయ్య కం తెలుసుకోవచ్చును.

వి. నటరాజన్ అందుకో, (1997)

(నటరాజన్ హోల్)

ఇంగ్లీషు, హిందూజీవుల పరిశ్రమములు మా కద్ద తయారుగా ఉన్నవి. మేము విరివిగా తెప్పించుటవలన ఇతరులకంటె నయముగా ఇవ్వగలము.

బహుటి అర్జును మిక్కిలి శ్రద్ధతో పరిశీలించబడును. నటరాజన్ హోల్ { 25 రి తంబు శెట్టి విధి, తంబి విలాసము. మద్రాసు.

వైద్యగ్రంథములు

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీకణ్తి బి. ఎ., ఎం బి. సి. ఎం. గారిచే రచియింపబడినవి.

1. అంటువ్యాధులు 0-12-0
 2. చంటిబిడ్డ 1-0-0
 3. కలరా 0-7-0
 4. మలేరియా (చలిజ్వరము) 0-7-0
 5. ఆము. శ్వేదముఃకంధరికొన్ని ప్రశ్న సమాధులు 0-4-0
 6. Principles of Ayurvedic Treatment (English) 0 8 9
 7. Some Important Prescriptions in Ayurvedic (English) 0-4-0
- ఈ గ్రంథములు కొరవారు ఆంధ్ర ఆయుర్వేద బోధక ధాలయము వారి 19 హాసురోడ్డు, ముంబయిరోడ్డు చెన్న పట్టణము అను చిరునామాకు వ్రాయవలెను (1985)

NATURAL. (1860)

OIL PAINTINGS

AND

LIFE LIKE

Bromide Enlargements

SPECIALITY

AT

A. RATNA & CO.

157, Broadway, MADRAS.

TelePhone No. 620.

Post Box No. 116.

Telegraphic Address:

'RATNACO,' Madras.

HEALTH FOR A POSTCARD

suffer from Functional If you Weakness, Exhaustion and Impotency, take the first step to health by sending for the Free Descriptive Booklet which describes Dr. Bier's Principle of Obstructive Hyperaemia, and its practical application known as the Erectruss. The Erectruss treatment has cured where other methods had failed and a perusal of the Booklet will make it clear to you why Erectruss has superseded all other remedies. Erectruss has been aptly described as an aid to Nature—the actual cure being effected by an “excessive accumulation of the blood in the diseased part,” the Erectruss being the means by which the desired accumulation is obtained. This method is essential “Natural”—that is why it has performed such miraculous cures. Write for Booklet by next post to Erectruss (A. F.) Bureau in the Eas Batale (India)

DR. BIER'S ERECTRUSS

669)

1. ఆంధ్రకుశ్రిక సంవత్సరాది సంచికలు.

- అనేక చికిత్సావిశ్రుతులములలో నిండియుండును. మొదటి సంచిక వెల ప్రతి 1-కి 1-0-0
రెండవ “ ” 1-0-0
మూడవ “ ” 1-0-0
ఇందు విశోపా మహాసంగ్రాహ చరిత్రము విశేషము.
- ఏడవ సంచిక వెల ప్రతి 1-కి 1-0-0
ఎనిమిదవ “ ” 1-0-0
తొమ్మిదవ “ ” 1-0-0
పదియవ “ ” 2-0-0

6, 7, 8, 9 సంవత్సరములలో ఆయా సంవత్సరములలో జరిగిన సంగ్రాహ విషయములు సంక్షేపముగ విశ్రుతులములలో చూపింపబడుచున్నవి. ఈ పదిసంచికలను ఏక కాగితమున కొనుపారెడి మొత్తము విడి సరసముగ యిచ్చెదము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము పోస్టుబాక్సు 212 మద్రాసు

